

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 129, ЧИСЛО 24, П'ЯТНИЦЯ, 17 ЧЕРВНЯ 2022 РОКУ

1893

Vol. 129, No. 24, FRIDAY, JUNE 17, 2022

\$2.00

Зеленський зустрівся з фон дер Ляєн

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн (ліворуч) та Президент України Володимир Зеленський перед президентським офісом у Києві (Фото: Пресслужба Президента України)

КИЇВ. – 11 червня Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з Президентом Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн, яка перебуває в Україні з візитою. Він привітав очільницю Єврокомісії в Україні, відзначивши, що це друга за два місяці візита у час повномасштабної війни, що свідчить про вагомий внесок Урсули фон дер Ляєн у підтримку нашої держави та спільну боротьбу за свободу у Європі.

В. Зеленський наголосив, що український народ уже зробив надзвичайно великий внесок у захист спільної свободи та європейських цінностей і довів, що державні та суспільні

інституції в Україні залишаються стійкими, а українці цілковито інтегровані в європейський простір.

В. Зеленський висловив подяку Урсулі фон дер Ляєн за пропозицію Єврокомісії щодо нової програми допомоги Україні обсягом 9 млрд євро та зусилля, спрямовані на підготовку відновлення нашої України після війни.

Урсула фон дер Ляєн зазначила, що до кінця наступного тижня Європейська комісія має завершити обговорення питання щодо надання Україні статусу кандидата на вступ до Євросоюзу.

Пресслужба Президента України

Відслужили панахиду за полеглих українців

Учасники панахиди за полеглих під час російської війни українців. (Фото: Archeparchy of Philadelphia)

НЮ-ЙОРК. – У соборі Святого Патріка відслужили панахиду за полеглих під час російської війни українців, яка була організована Архідієцезією міста та Філадельфійською архієпархією Української греко-католицької церкви (УГКЦ).

Архієпископ Нью-Йорку кардинал Тімоті Долан, Архієпископ-митрополит Борис Гудзяк разом із Єпископом Коптської православної єпархії Нью-Йорку та Нової Англії Давидом та Єпископом Едмундом Валеном, помічником архідієцезії Нью-Йорку, помолилися за мир і справедливість в Україні та упокій жертв російської навали разом із християнами різних конфесій та всіма людьми доброї

волі.

На молитві також були Посол України при ООН Сергій Кислиця, Генеральний консул України в Нью-Йорку Олексій Голубов та представник Грецької православної церкви Америки о. Ніколас Казарін.

Кардинал Т. Долан, вітаючи людей, які прийшли помолитися в соборі, зазначив: „Це місце, де збирається Божий народ. Іноді з усмішками, іноді зі сльозами, як сьогодні, коли ми згадуємо жертв російського вторгнення в Україну“.

Панахиду супроводжував співом український хор „Думка“ під керівни-

(Закінчення на стор. 12)

Оперативна інформація станом на 15 червня

За повідомленнями Радіо Свобода, Збройні сили України (ЗСУ) просуваються на Херсонському напрямку. 14 червня бої тривали біля села Томина Балка, де ворог зосередив кілька батарей реактивної артилерії. Херсонська міська рада 11 червня повідомила, що ЗСУ ведуть контрнаступальні дії в напрямку Киселівки, Солдатського та Олександрівки. Селище Таврійське перебуває повністю під контролею України.

11 червня в оперативному командуванні „Південь“ повідомили, що російські військові намагаються втримати позиції в регіоні та підтягнути резерви. Російська армія укріплює рубежі оборони, намагається захистити налагоджене окупантами постачання води з Херсонщини до окупованого Криму. Навколо Північно-Кримського каналу споруджені захисні залізобетонні конструкції, на під'їзних шляхах та біля мостів збільшена кількість блокпостів.

Подальше просування ЗСУ на півдні залежатиме від ситуації на сході України. Росія й досі має перевагу в авіації та артилерії.

Без артилерії, яка виконує до 80 відс. завдань бойового враження та без прикриття з повітря говорити про наступальні дії не можна.

Зараз на лінії зіткнення – оперативна павза, крім боїв на Донецькому та Луганському напрямках. Супротивник підтягує резерви.

У випадку стримування сил російської армії на Донбасі ЗСУ зможуть продовжувати наступ на південному напрямку принаймні на двох напрямках.

Радник голови Офісу президента України Михайло Подоляк 13 червня заявив, що українській армії для досягнення паритету з Росією на фронті та перемоги у війні необхідні кілька тисяч одиниць важкої зброї й техніки.

(Закінчення на стор. 12)

Виїзне консульське обслуговування у Пармі

25-26 червня 2022 року співробітники Посольства України в США здійснюватимуть виїзне консульське обслуговування громадян України у Пармі, Огайо.

Прийом громадян відбуватиметься за адресою: 5602 State Road, Parma, OH 44134 (приміщення Української Федеральної Кредитної Спільноти; філія „Основа“).

До переліку консульських послуг, що можуть бути надані під час обслуговування, відносяться (виключно): подання документів на оформлення біометричного паспорта громадянина України для виїзду за кордон; отримання вже виготовленого біометричного паспорта (у разі, коли документи були подані до Посольства України в США); прийняття на тимчасовий чи постійний консульський облік;

(Закінчення на стор. 12)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зеленський став лавреатом

КИЇВ. – Лавреатом премії Бориса Немцова цього року став Президент України Володимир Зеленський. Про це повідомив 12 червня Фонд Бориса Немцова „За свободу“, який у ситуації війни ухвалив рішення номінувати на премію представників України. Серед кандидатів були мер Києва Віталій Кличко, лідер гурту „Океан Ельзи“ Святослав Вакарчук, засновниця підрозділу бойових медиків-волонтерів Юлія Паєвська (Тайра), радник Президента Олексій Арестович та інші. За результатами голосування засновників та ради фонду переможцем став Президент України. У травні В. Зеленський став найвпливовішою людиною року за версією читачів американського видання „Time“. (Укрінформ)

■ Виявили ще одне масове поховання

КИЇВ. – У Бучанському районі Київської області поряд із селом Мироцьке виявили ще одне масове захоронення сімох мирних жителів, яких росіяни стратили пострілами в голову. У багатьох жертв були зв'язані руки і простріляні коліна. Станом на 3 червня у Київській області виявлено тіла 1,314 місцевих жителів, убитих російськими загарбниками. (Укрінформ)

■ Виставка плакатів у Києві

КИЇВ. – У Національному музеї Тараса Шевченка 11 червня відкрили виставку плакатів „Шевченко: 4.5.0“, присвячену війні України з Росією. У двох музейних залах представлено 20 робіт, у яких фігурує образ поета, художника, громадського і політичного діяча Т. Шевченка. Його портрет у своїх роботах використовують багато ілюстраторів і художників, переосмислюючи і вписуючи його в сучасний контекст. Т. Шевченка в Україні називають поетом-пророком, він писав про боротьбу українського народу за свободу та незалежність. Серед ілюстрацій можна побачити колаж із фото обстріляного російськими військовими пам'ятника поетові в Бородянці (автор Марина Боровикова). Завітав на виставку і Міністер культури України Олександр Ткаченко, який закликав українців відвідувати культурні заходи, у тому числі й театри, у тих містах, де це безпечно. (Радіо Свобода)

■ Суд заборонив партію „Соціалісти“

ЛьВІВ. – Восьмий апеляційний адміністративний суд Львова своїм рішенням 13 червня заборонив діяльність партії „Соціалісти“. Цю політичну силу Рада національної безпеки та оборони і Міністерство юстиції визначають як проросійську. Згідно з оцінкою СБУ, ця партія працювала на дестабілізацію ситуації в Україні, виправдовувала дії російської влади. Партія „Соціалісти“ була зареєстрована Мін'юстом у січні 2015 року. Спершу її очолював представник соціалістичного руху Василь Цушко, з 2019 року партію очолює Євген Анопрієнко, який був пов'язаний із так званим „Комітетом спасіння України“. Офіс цієї організації був зареєстрований у Москві. Згідно з рішенням суду, майно партії „Соціалісти“ та її осередків передаються у власність держави. (Радіо Свобода)

■ Театр відновлює вистави

ЧЕРКАСИ. – 16 червня Черкаський академічний музично-драматичний театр ім. Тараса Шевченка відновлює вистави. Перелік вистав відкривається сольним концертом заслуженої артистки України Наталії Мамалиги. Під час воєнного стану в залі може перебувати не більше 300 людей. У разі повітряної тривоги відвідувачі повинні пройти до найближчого укриття. Якщо ж вона триватиме понад годину, то показ вистави перенесуть на інший день. Черкаський драматичний театр припинив показ вистав 25 лютого. Квитки на цю дату досі зберігають глядачі. (Укрінформ)

ПІДТРИМАЙТЕ КАНДИДАТСТВО

Заради кращого майбутнього України

Світовий конгрес українців (СКУ) закликає всі українські громади та друзів України в Європейському союзу (ЄС) об'єднати зусилля та приєднатися до кампанії „Embrace Ukraine“, щоб продемонструвати та висловити потужну підтримку прагненню інтеграції України до ЄС.

23-24 червня 2022 року лідери країн-членів ЄС зберуться на саміт у Брюсселі, щоб обговорити заявку України на отримання статусу країни-кандидата в члени ЄС. Надання цього статусу Україні означатиме перший крок країни на шляху до повноправного членства в ЄС і дасть початок процесу офіційних переговорів про членство, що також передбачатиме ухвалення та імплементацію всього комплексу законів і нормативних актів ЄС.

„Україна належить до європейської родини. Українці вже давно продемонстрували свою відданість основоположним цінностям ЄС: повага до

людської гідності та прав людини, свобода, демократія, рівність та верховенство права. Зараз як ніколи настав час, коли члени ЄС повинні прийняти політичне рішення про надання Україні статусу кандидата в ЄС“, – зазначив Президент СКУ Павло Грод.

Ось як ви можете приєднатися до кампанії „Embrace Ukraine“: організуйте або приєднайтеся до громадського мітингу у вашій країні (візуальні матеріали); пишіть, телефонуйте та зустрічайтеся з політичними лідерами та урядовцями (ключові повідомлення); проводьте інформаційні кампанії в соціальних мережах (інфографіка та візуальні матеріали); публікуйте авторські колонки (блоги) у місцевих ЗМІ (ключові повідомлення).

Дійте вже зараз заради кращого майбутнього України!

СКУ

У „ДНР“ полонених засудили до страти

Суд самопроголошеної „Донецької народної республіки“ 11 червня визнав британців Шона Піннера та Ейдена Асліна, а також громадянина Марокко Саадуну Брагіма винними у спробі насильницького захоплення влади у „ДНР“, а також у проходженні навчання з метою здійснення терористичної діяльності. Усі троє – військовослужбовці Збройних сил України, які підписали контракти ще до початку російського вторгнення. Всім трьом винесли смертний вирок. Піннера, Асліна та Брагіма взяли в полон під час облоги Маріуполя. Суд пройшов у найкоротші терміни й не був відкритим для журналістів. Усі новини, що надходили із суду, з'являлися у російських державних засобах масової інформації. Самі Шон Піннер та Ейден Асліні просили Прем'єра Бориса Джонсона допомогти з їхнім обміном Віктора Медведчука, голову української партії „Опозиційна платформа – За життя“.

В МЗС України заявили, що всі іноземці, які воюють на українській території в складі ЗСУ є військовослужбовцями ЗСУ. Відповідно до міжнародного гуманітарного права, на них поширюється правовий статус комбатантів. Всі військовослужбовці ЗСУ, які потрапляють в полон ворога, користуються правами військовополонених.

Британець Е. Асліні збирався одружитися на початку квітня. У 2018 році він приїхав в Україну до своєї дівчини і незабаром став морським піхотинцем у Збройних силах країни, отримавши друге громадянство – України. Підрозділ, у якому служив Асліні, обороняв обложений російськими військами Маріуполь. Бомбардування міста йшли щодня. Підрозділ був відрізаний від основних сил української армії. На власне весілля Е. Асліні не потрапив. 21-річний марокканець С. Брагім також був у Маріуполі. Він не міг знайти у Марокко роботу, тому в 2019 році переїхав до України. Сім'я допомогла йому купити квиток до Полтави за 100 дол. Протягом року на курсах Саадун вивчав російську, після чого вступив до Київського політехнічного інституту на факультет авіаційних та косміч-

них систем, але не закінчив його. У 2021 році Брагім підписав трирічний контракт і подався служити разом з Ейденом, з яким познайомився у соцмережах. Колишній менеджер з переробки відходів із Британії Ш. Піннер, за словами родичів, переїхав із дружиною в Україну та пізніше підписав контракт із ЗСУ. Трирічний контракт Піннера мав закінчитися наприкінці цього року. Після цього він планував займатися гуманітарною роботою, але почалася війна.

Наприкінці травня військовослужбовці, які тижнями обороняли „Азовсталь“, здалися в полон.

Росія вже спробувала поставити Британію у незручне становище, коли спікер Кремля Дмитро Песков заявив, що якщо Британія оскаржуватиме вирок, то таким чином визнає легітимність суду так званої „ДНР“, а значить – і суверенітет „ДНР“. За словами Д. Пескова, до Росії ніхто з британців не звертався. Б. Джонсон заявляв, що Британія з цього питання співпрацює з владою України, з чого можна припустити, що влада двох країн хотіла б обміняти Піннера та Асліна. Питання лише в тому, на кого.

Але всі троє „засуджених“ уклали контракти із ЗСУ – українське законодавство не забороняє брати на службу іноземців. Як, до речі, і російське, щоправда, для іноземних найманців є обмеження.

Більшість статей самопроголошена влада „ДНР“ взяла з російського кодексу ще у 2014 році, передбачивши лише можливість виносити смертні вирок. Тоді ж вони визначили, що страта буде здійснюватися через розстріл. Але не зовсім зрозуміло, як у „ДНР“ обирали статті для переслідування іноземців – усі троє жили в Україні як мінімум кілька років, а один з них має український паспорт.

Міжнародне право каже, що Росія має поводитися з іноземними військовими як із військовополоненими. Але Росія стверджує, що іноземці не є комбатантами та не мають права на статус військовополоненого.

Радіо Свобода

Україна надалі експортує зерно

КИЇВ. – Україна організувала два шляхи експорту зерна, через Румунію та Польщу, і веде переговори щодо третього з країнами Балтії. Про це заявив 12 червня заступник міністра закордонних справ України Дмитро Сенік, який нагадав, що глобальна продовольча безпека знаходиться під загрозою, оскільки вторгнення Росії в Україну зупинило експорт зерна Чорним морем, що спричинило масовий дефіцит та різке зростання цін.

Через блокаду агресором українських морських портів на світовий ринок не потрапило 7 млн тонн пшениці, 14 млн тонн зерна кукурудзи, 3 млн

тонн соняшникової олії та 3 млн тонн соняшникової макухи. Це вже призвело до рекордного зростання цін на світовому ринку. Україна у травні 2022 року відвантажила на експорт усіма видами транспорту понад 1.743 млн тонн зернових, олійних та продуктів переробки, що становить 180 відс. від квітневого обсягу. При цьому, за даними Мінагрополітики, експорт пшениці зріс із 9.2 тис. тонн у квітні до 43.5 тис. тонн у травні 2022 року, але це майже у 20 разів менше, ніж у травні 2021 року – 857.8 тис. тонн.

Укрінформ

ЗАЛАШТУНКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

Лава майбутнього Гаазького трибуналу подовжується

Вадим Зайдман

За інформацією британського видання „The Telegraph“, з посиланням на доповідь Євросоюзу, надану румунським членом Європарляменту Кристіаном Терхесом, десять європейських країн, головним чином Франція та Німеччина, в обхід ембарго продали Росії озброєння на 273 млн євро – бомби, ракети, снаряди та обладнання. „Близько 78 відсотків від цієї загальної кількості було продано німецькими та французькими фірмами“, – повідомляється в доповіді. Слідом за Німеччиною та Францією за величиною військових поставок ідуть Італія, Австрія, Болгарія та Чехія.

Це навіть не новина – це бомба, причому не лише у переносному, а й буквально.

Я собі гадав, що „кращої жінки Путіна“, ніж фрау Меркель, у природі вже не може бути. Виявляється – ще й як може! Це – міністр закордонних справ Німеччини Анналена Бербок. А до неї на додачу – найкращий чоловік Путіна: канцлер Олаф Шольц.

Ці двоє, просто напередодні путінського вторгнення в Україну і навіть після нього, наполегливо відмовляючи Україні – жертві агресії – у поставчанні летальної зброї, мотивували свою відмову „твердим політичним принципом“, якого Німеччина нібито неухильно дотримується: не поставчати зброю в кризові регіони та країнам, що конфліктують між собою. (Про те, як Німеччина „твердо“ дотримується цього свого принципу, читачі можуть дізнатися у матеріалі Deutsche Welle за лінком www.dw.com/ru/germanija-postavljaet-oruzhie-v-krizisnye-regiony-faktchek-dw/a-60686657).

Що ж до нинішніх поставок зброї Росії – вже після її повномасштабного вторгнення в Україну! – то це зовсім „гарно“: Україні, яка є кризовим регіоном, яка перебуває у конфлікті з Росією, ми зброю не поставчаємо, а Росії, яка є іншою стороною цього ж конфлікту, причому не просто іншою стороною, а його винуватцем, – будь ласка!

Ще Анналена Бербок пояснювала неможливість надання військової допомоги Україні історичними причинами, пам'яттю про напад Німеччини на Радянський Союз і тим, скільки це горе принесло російському (тільки російському?) народові. „Думка про те, що німецьку зброю можна було б використовувати для вбивства росіян, дуже тяжка для багатьох німців“, – пояснював її позицію в інтерв'ю для „Deutsche Welle“ Марсель Діркус, науковий співробітник Інституту безпекової політики Кільського університету.

Я тоді дивувався з цієї безглуздої мотивації:

„Так, нехай краще росіяни стріляють у беззбройних українців, яких Гітлер взагалі-то теж убивав – саме це впливає з чудової логіки німецької влади, якій... не спадає на думку, що, можливо, саме Німеччині, саме через її історичну провину слід було б надати допомогу Україні; що в цьому полягала б її особлива історична місія та певна спокута за минуле: захистити Україну від новоявленого Гітлера!

Зіграти значну роль у приведенні кремлівського Адольфа до тями – здавалося б, чи може бути більш дієва спокута історичної провини Німеччини?“

Я, наївний, тоді не знав, що, цинічно прикриваючись словоблуддям про тверді німецькі політичні принципи, про нестерпну для німецької свідомості думку, що німецька зброя може стріляти в росіян, уряд Німеччини не просто відмовляється допомогти Україні захиститися від агресора, але безжодної рефлексії поставчає Росії зброю, якою вона вбиватиме українців!

Чистий бізнес! – нічого особистого! Які вже тут принципи...

А до цього додайте ще дві цифри: за даними, озвученими 6 квітня верховним представником Євросоюзу з зовнішньої політики Жозепом Боррелем, ЄС від початку війни 24 лютого витратив 1 млрд. євро на допомогу Україні і 35 млрд. євро на оплату російських енергоносіїв (на момент публікації 6 квітня). Ось, власне, і все, що треба знати про те, чиїм, не на словах, а на ділі, союзником України чи Росії є Євросоюз. Не просто спонзуючи агресора, але, як тепер з'ясувалося – і озброюючи його. Це не вкладається у свідомості.

Нинішні європейські політики – це навіть не чемберлени та даладьє.

Історичні Чемберлен і Даладьє утихомирювали агресора, але їм не спадало на гадку озброювати його!

Ці 10 країн і перш за все Німеччина як країна-локомотив ЄС, яка багато в чому визначає його політику, не просто посібники терористичної Російської Федерації. Ці країни – прямі співучасники його злочинів, і вони будуть відповідати за ці поставання зброї, за пряму співучасть у злочинах Путіна на майбутньому Гаазькому трибуналі, який, я впевнений, обов'язково відбудеться.

Слід заздалегідь зарезервувати їм місце на лаві цього трибуналу.

(admin Балтика, 29 квітня)

Переклад з російської мови: редакція „Свободи“

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Провал окупаційної пропаганди

ХЕРСОН. – На окупованих територіях Херсонської області 12 червня окупаційна влада організувала святкування Дня Росії. Депутат обласної ради, радник голови Херсонської військової адміністрації Сергій Хлань розповів: „Окупаційна влада спробувала зробити картинку видачі російських паспортів. Паспорти отримали два десятки людей на чолі з Володимиром Сальдо (призначений російськими військовими так званий „голова“ адміністрації Херсонської області) і його прибічниками. Паспорт Росії – це квиток в ізоляцію. Охочих отримати немає. Тільки є охочі серед зрадників і тих, хто займає адміністративні посади в так званій окупаційній владі“. Перша частина „свята“ була офіційною в Потьомкінському сквері, де виступав В. Сальдо. Охочих прийти на це дійство не було, тільки підвезені люди були. Там було близько трьох десятків. І ще була частина людей, яка прийшла виключно за продуктивними наборами. На другу частину „святкування“, так званий концерт, що відбувся на площі перед кінотеатром „Ювілейний“, херсонці не прийшли. (Радіо Свобода)

■ Заарештували майно ексміністра

КИЇВ. – За повідомленням Офісу генерального прокурора, у ході розслідування кримінального провадження арештовано 645 залізничних вагонів вартістю близько 650 млн грн, що належать підприємствам родини експосадовця Павла Лебедева, якого оголошено у розшук за державну зраду. П. Лебедев з 24 грудня 2012 року по 27 лютого 2014 року був міністром оборони України. Він має російське походження, був членом Партії регіонів. За даними слідства, на території України здійснює свою діяльність низка підприємств, кінцевим власником яких є родина колишнього міністра оборони України. Вони займаються поставками та реалізацією товарів на території Росії, а також виробляють обладнання для оборонно-промислового комплексу держави-агресора. Накладено арешт на інше майно цієї фінансово-промислової групи підприємств та їхніх власників. Зокрема заарештовано 30 земельних ділянок, 30 об'єктів нерухомості, у тому числі 6 цілісних майнових комплексів та корпоративні права 22 суб'єктів господарювання. (Укрінформ)

■ Спалах мавпячої віспи не буде

КИЇВ. – Жодного випадку мавпячої віспи в Україні не зафіксовано, і спалах цієї хвороби не загрожує країні. Про це заявив заступник міністра охорони здоров'я, головний санітарний лікар Ігор Кузін. Відповідні інструкції по клінічному перебігу, по алгоритмах лікування, епідеміологічному нагляду, по лабораторній діагностиці були доведені до відома департаментів охорони здоров'я і центрів профілактики та контролю хвороб. До кінця червня Україна очікує тестові системи від Всесвітньої організації охорони здоров'я, які будуть у резерві на випадок необхідності діагностування. „Стосовно вакцинації, то незважаючи на те, що дві вакцини мають певний захист проти мавпячої віспи, вакцинація зараз не рекомендується. Основна причина полягає в тому, що цей вірус доволі важко передається від людини до людини, і він має обмежений епідемічний потенціал. Тобто, шанси на переростання у пандемію – невеликі. Тому масову вакцинацію населення не рекомендовано“, – пояснив І. Кузін. У 27 країнах світу підтвердили 780 випадків мавпячої віспи. (Укрінформ)

■ Новий Посол України в Польщі

ВАРШАВА. – 13 червня новий Посол України в Польщі Василь Зварич розпочав свою дипломатичну місію у Варшаві. Він замінив Андрія Дещицю, який перебував на посаді Посла України у Польщі з 13 жовтня 2014 року. В. Зварич перебував на посадах директора Другого територіального департаменту МЗС і заступника директора Департаменту інформаційної політики МЗС. Він також займав дипломатичні посади у посольствах України у Польщі (двічі), Туреччині та США. (Укрінформ)

Ратний відлік

Історик Борис Соколов давно займається темою воєнних втрат. Він провів власний підрахунок втрат СРСР у Другій світовій війні, а сьогодні намагається оцінити достовірність українських даних про кількість загиблих воїнів ЗСУ та вбитих російських окупантів.

Минулого тижня у „The New York Times“ вийшла стаття з критикою українського керівництва: воно, мовляв, не розкриває дані про втрати ЗСУ в людях та техніці, а також не ділиться зі союзниками своїми військово-стратегічними планами, що нібито ускладнює поставання необхідних видів озброєнь. Після цього було опубліковано напівофіційні дані щодо кількості загиблих українських військових. Не виключено, що дані про втрати озброєння та бойової техніки були передані деяким країнам НАТО закритими каналами, але у відкритому доступі їх не з'явилося.

Спробуємо оцінити, наскільки оприлюднені дані про втрати ЗСУ відповідають дійсності. У нинішніх умовах вони можуть бути як заниженими – щоб уникнути деморалізації, так і завищеними – щоб спонукати західних партнерів швидше поставчати озброєння.

За даними військового капеляна Дніпра Дмитра Поворотного, з початку повномасштабного росій-

ського вторгнення в Україну до 4 червня на міському цвинтарі з'явилося 293 військових поховання. За попередні 8 років війни на Донбасі таких поховань було 175.

Станом на 1 грудня 2021 року в ході війни на Донбасі загинули від бойових та небоєвих причин, згідно з іменними списками, 4,490 українських військовослужбовців (включаючи двох убитих у ході окупації Криму). За зимовий період до 23 лютого українські втрати могли становити близько 20 загиблих (з огляду на те, що у 2021 році в бойових діях загинули 79 військовослужбовців). Тобто, загальна кількість убитих українських військових за час війни на Донбасі до початку широкомасштабного російського вторгнення в Україну становила близько 4,500 людей.

Якщо припустити, що частка похованих у Дніпрі під час нинішньої російсько-української війни приблизно така сама, як і в попередні роки, загальну кількість загиблих українських військовослужбовців з кінця лютого до початку червня можна оцінити у 7,500 осіб. Якщо припустити, що у перші 11 днів червня гинули в середньому 100-150 українських військовослужбовців на день (зараз, за словами радника президента Михайла Подоляка,

(Закінчення на стор. 12)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Чому помилялися розвідувальні агенції?

ВАШІНГТОН. – Агенція новин „Асоційтед Прес“ повідомила 4 червня, що урядовці розвідувальних агенцій США розпочали перевірку процесів про те, як їхні агенції оцінюють бажання та спроможність чужоземних урядів воювати. США скасували свої раніші обмеження в ділянці надання розвідувальних інформацій, даючи таким чином Україні можливість ударяти по критичних цілях, включно з головним кораблем російської флотії. Законодавці з обидвох партій підносять питання, чи США могли зробити більше ще заки Росія вторгнулася в Україну, і чи Білий Дім стримувався від деякої підтримки через песимістичну оцінку спроможностей України. Незалежний сенатор Енґус Кінґ з Мейну сказав у травні членам Сенатського комітету з питань збройних сил, що „якби ми мали кращі передбачення, ми могли б зробити більше, щоб допомогти українцям раніше“. Телеагенція новин „CNN“ повідомила, що Сенатський комітет розвідки вислав у травні таємного листа до Бюро директора національної розвідки, питаючись, як розвідувальні агенції оцінювали спроможності України та Афганістану. Директор Оборонної розвідувальної агенції (DIA) генерал-лейтенант Скот Берієр свідчив у березні що „моя думка була, що українці не були такими готовими, як я думав вони повинні були бути. Отже, я сумнівався в їхньому бажанні боротися. Це була погана оцінка з моєї сторони, бо вони воювали відважно й гідно і роблять правильне діло“. („Associated Press“)

■ Економіка найбільше турбує американців

ПАРИЖ. – Глобальна дослідча компанія „Ipsos“ разом з телеагенцією новин „ABC News“ 5 червня оприлюднили висліди своїх опитувань американських виборців п'ять місяців перед проміжними виборами. Економія, інфляція та зростаючі ціни на бензину найбільше турбують американців. Велика більшість опитованих (83 відс.) сказали, що економіка для них є дуже важливим фактором, коли прийдеться голосувати на виборах в листопаді. Інфляція в червні досягла 8.6 відс, і тому 80 відс. виборців вказала на неї як також важливий фактор на виборах, а 74 відс. вказали на ціни за бензину, яка вже перевищила 5 дол. за галлон. Думки американців про економічну політику Президента Джо Байдена є досить негативними: лише 37 відс. схвалюють його намагання відродити економіку, 28 відс. його боротьбу з інфляцією, і 27 відс. його намагання знизити ціни на бензину. Найкращі оцінки отримав Джо Байден за боротьбу з коронавірусом (56 відс.), але опитовані на це мало приділяли уваги. („ABC News“)

■ Вбивство журналістки було навмисним

ЗАХІДНИЙ БЕРЕГ. – 51-літня журналістка Ширін Абу Аклек, яка працювала для арабської радіоагенції новин „Аль Джазіра“, загинула 11 травня під час стрілянини на Західному березі Йордану. Вона стояла разом з іншими журналістами біля входу до табору палестинських біженців. Її колеги кажуть, що вони стояли групою виразно перед ізраїльським військовим конвоем. Вони були в шоломах і синіх бронжилетах з написом „Преса“. Очевидці розповіли телеагенції „CNN“, що ізраїльські військові навмисне відкрили вогонь по журналістах. 19 травня у попередньому розслідуванні військові сказали, що не було ясно, хто спричинив смерть Ш. Аклек, яка мала подвійне палестинське й американське громадянство. Головний адвокат ізраїльського війська сказав 23 травня, що кримінальне розслідування не є автоматичним у зоні бойових дій. ООН, законодавці США й міжнародна спільнота закликають до незалежного розслідування. 24 травня „CNN“ оприлюднила два відео, які – разом з розповідями вісьмох очевидців та свідченнями судових аналітиків і експертів – вказують, що ізраїльські військові навмисне взяли журналістів на приціл. Одне 16-хвилинне відео показує, що ніде не було озброєних палестинців і не було жодних провокацій. Один журналіст був поранений. Ш. Аклек, яка працювала для „Аль Джазіра“ 25 років, часто висвітлювала життя палестинців у таборах біженців. („CNN“)

Посол США Бріджит Брінк під час зустрічі з Євгеном Клопотенком. (Фото: Укрінформ)

США захищають українську культуру

КИЇВ. – Сполучені Штати не залишаться осторонь і не дозволять Росії знищити українську культуру.

На цьому наголосила Посол США Бріджит Брінк після зустрічі з українським шеф-кухарем Євгеном Клопотенком: „Неймовірно українські смаки у той час, як Росія намагається знищити українську націю та її культуру, її захисники, такі як Євген Клопотенко важливі як ніколи. США не залишаться осторонь і не дозволять цьому статися, а українська культура живе і процвітає“.

Укрінформ

Акції „Росіяни – проти війни“

У Північній Америці акція „Росіяни – проти війни“, приурочена до Дня Росії, відбулася в неділю у восьми містах США та в трьох канадських містах. У США протести були організовані у Вашингтоні, Нью-Йорку, Чикаго, Галандейл-Бічі у Флориді, Філадельфії, Портленді, Сан-Франциско та Сієтлі, у Канаді в Оттаві, Монреалі й Торонто.

* * *

У Вашингтоні до Посольства Росії у США вийшли десятки протестувальників. Вони винесли плякати й скандували гасла „Війна – зло!“, „Ні – насильству!“, „Stop aggressor!“, „Путін=гітлер“, „Ми – за демократичну росію!“, „Звільнимо Росію від злочинної хунти!“

„Наша акція проводиться в межах глобальної ініціативи, приуроченої до Дня Росії, 12 червня, яку організують представники російської громади в різних країнах світу – від Австралії і Нової Зеландії до США й Канади“, – заявив представник організації „Russian America for Democracy in Russia“ Дмитро Валуєв.

Солідарність із росіянами, які підтримують демократію, висловив Державний департамент США, привітавши їх з національним святом. У заяві з цього приводу Держдеп підкреслив, що громадяни Росії, як і люди в усьому світі, заслуговують на можливість жити без репресій та реалізувати

Акція перед Посольством Росії у Вашингтоні (Фото: Ярослав Довгопол, Укрінформ)

свої права. Однак у сьогоднішній Росії це далеко від реальності. Причому до репресій всередині країни за правду, яку висловлюють громадяни, додається неспровокована війна за вибором Путіна проти України.

* * *

У Нью-Йорку на антипутінську акцію десятки росіян вийшли до Генерального консульства Росії. Учасники акції скандували „Слава Україні! Росія буде вільна від путінізму!“, а також відому кричалку футбольних фанатів. У руках тримали українські прапори, антипутінські гасла, деякі були у вишиванках.

„Ми прийшли сюди сказати: „Слава Україні! А Росії – покищо безслав'я! – сказала організаторка заходу, лідерка руху „За свободу в Росії“ Юлія Запорожцева. – І щоб люди розуміли: Росія – це не Путін, а Путін – це не Росія. Ми засуджуємо цю ганебну війну і вважаємо, що Росія має негайно вивести окупаційні війська з України“.

„Я навіть приніс сюди свій російський паспорт, аби його привселюдно спалити й кинути під оці погані двері, але мені сказали, що поліція не схвалюватиме такі дії з міркувань пожежної безпеки“, – сказав москвич Олег.

Акція у Оттаві. (Фото: Максим Наливайко, Укрінформ)

(Закінчення на стор. 10)

Скандували „Слава Україні!“

Українська громада Вашингтона підтримала щорічний Pride Parade, який відбувся в американській столиці. Про це повідомило Посольство України в США: „Права людини – це також захист прав ЛГБТ+ спільнот. У заході взяло участь понад 500 тисяч вашінгтонців, які тепло вітали українських учасників паради та гучно скандували „Слава Україні!“ (Фото: Embassy of Ukraine in the USA)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Влаштували свято для дітей з інвалідністю та переселенців

На святі в обласній бібліотеці для юнацтва ім. Василя Симоненка.

Катерина Криниця

ЧЕРКАСИ. – 1 червня влаштували свято для дітей з інвалідністю та переселенців.

У такий спосіб до Дня захисту дітей привітали вихованців громадської організації „Ми є поруч“ (засновниця громадської організації Тетяна Волочай).

Відбулося свято в обласній бібліотеці для юнацтва ім. Василя Симоненка Тимофій Сіраж із Києва підготував вірш про Україну.

Черкащанка Дарина Даведенко підготувала три

мініконцерт разом із батьками. Подарунки нам принесли благодійники, допомогла і бібліотека, яка нас прийняла, а від органів державної влади жодної допомоги не отримали“.

Майже 700 дітей постраждали в Україні внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації.

В умовах війни кожна дитина постраждала і зазнає порушення її прав, заявила радниця-уповноважена президента з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'я Герасимчук.

Гості з ЮНІСЕФ

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Обласну універсальну наукову бібліотеку ім. Д. Чижевського відвідали директор з реагування на надзвичайні ситуації ЮНІСЕФ Мануель Фонтейн, координаторка з надзвичайного реагування ЮНІСЕФ в Україні Шамеза Абдулла, спеціалістка захисту дітей ЮНІСЕФ Україна Тетяна Фаннуш та асистентка програми ЮНІСЕФ Анастасія Асон.

Гості ознайомилися з можливостями бібліотеки, побували у медичному відділі, на виставках у відділі мистецтв. Директорка бібліотеки Валентина Животовська сказала: „Дякуємо представникам ЮНІСЕФ за щирий інтерес до нашої роботи та підтримку. Співробітництво триватиме, і ми вже роз-

Під час зустрічі в бібліотеці. (Фото: Кропивницька міська рада)

мірковуємо над новими проектами. Сподіваємося, що Дитячий фонд підтримає також інші бібліотеки Кропивницького й області, які теж приділяють велику увагу дітям“.

Видали альманах „Холодний Яр“

Олександр Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – 19 травня в Музеї „Кобзаря“ відбулася презентація двох чисел альманаху „Холодний Яр“ обласної організації Національної спілки письменників України. Голова об'єднання спілки, професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, д-р Володимир Поліщук зазначив, що часопис виходить з 1993 року. Отже, його історія – це, по суті, історія незалежної України. Нині вийшли друком 62-63 числа збірника. Останні роки „Холодний Яр“ друкується двічі на рік, наразі за кошти обласного бюджету.

Створюється часопис у співпраці з обласною організацією Національної спілки художників України, тому в ньому вміщують репродукції картин черкаських художників. Одне із представлених чисел присвячене пам'яті поета, прозаїка і художника Ігоря Забудського, який торік залишив цей світ. В іншому йдеться про відому черкаську майстриню народного мистецтва, заслужену художницю України, членкиню Комітету з Національної премії України ім. Тараса Шевченка

Альманах „Холодний Яр“

Олександр Теліженко.

„Серед художників Черкащини чимало літераторів, – зазначив д-р В. Поліщук, – зокрема, Народний художник України, письменник, лавреат Національної премії ім. Т. Шевченка Микола Бабак, доцент катедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, автор двох поетичних збірок Віктор Олексенко й Народний художник України, художник-керамік, педагог Іван Бондар.

В альманахах представлена також діяльність творчих об'єднань, які діють на Черкащині. Присутні у них і мемуарні записи, зокрема, Олексі Кобця, Григорія Донця.

Коли будете читати щоденникові записи Г. Донця, який працював і в партійних органах, то побачите його відчуття тогочасної дійсності, його трагічну роздвоєність людини, котра за посадою змушена впроваджувати ідеологічні постулати й водночас має радикально інші погляди“.

У виданні є твори Наталії Горішньої, Валерія Власюка, Івана Дубініна, Назарія Вівчарика.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Пентагон вчиться з війни в Україні

ВАШІНГТОН. – Війна Росії в Україні вчить Пентагон про важливість матеріально-технічного забезпечення під час війни. Про це розповіла Заступник секретаря оборони США Кетлін Гікс 13 червня. Бачивши, які логістичні проблеми має Росія близько своїх кордонів, Пентагон мусить добре попрацювати над подібними викликами для США на Тихому океані. У травні під час своєї візити до Японії, Президент Джо Байден натякнув, що США використають свою військову силу, якщо б Китай напав на Тайван. Однак, пізніше США вияснили, що вони далі дотримуються політики стратегічної неоднозначності. Пекін посилює військові провокації проти Тайвану, намагаючись залякати його, щоб він з'єднався з комуністичним материковим Китаєм. Військове провідництво США в Індійсько-Тихоокеанському регіоні не раз застерігало, що їм бракує спроможності для переозброєння й дозавправлення. У березні Пентагон закрив величезне сховище палива в Пирл Гарборі на Гавайях через забруднення води. Але аналітики вказують, що нема жодного плану чим його замінити. („Defense News“)

■ Туреччина змінила свою назву

АНКАРА. – Міністерство закордонних справ Туреччини вислало листа до ООН з формальним проханням змінити англійську назву країни з „Turkey“ на „Türkiye“. Представник генерального секретаря ООН підтвердив 1 червня, що зміна назви стає чинною „від моменту“, коли листа отримано. Нова назва віддзеркалює турецьку назву й вимову. Уряд Президента Туреччини Реджепа Таїпа Ердогана вже давно намагається повернути цю назву, яку країна прийняла після проголошення незалежності в 1923 році. Від грудня 2021 року ця назва з'являється на всіх турецьких продуктах експорту. Стара назва по-англійськи означала „індик“, а також мала негативне побічне значення як „невдаха“ чи „нерозумний“. Не знати, чи нова назва з її дивною літерою прийметься в англійському світі. Чеська Республіка офіційно змінила свою англійську назву на „Чехія“ в 2016 році, але багато міжнародних інституцій надалі дотримуються старої. („Associated Press“)

■ США застерігають не купувати збіжжя

ВАШІНГТОН. – Газета „Нью-Йорк Таймс“ повідомила 6 червня, що США попередили африканські країни не купувати збіжжя, яке Росія пограбувала з України. Президент Росії Володимир Путін зустрівся 3 червня в Сочі з Мекі Сал – президентом Сенегалу і головою Африканського союзу, та з Моусою Факі Магаматом, головою Комісії Африканського союзу. Опісля, М. Магамат написав у Твіттері, що треба призупинити західні санкції, накладені на Росію, щоб дозволити на експорт збіжжя, що, за його словами, є потрібним для послаблення кризи продовольства й енергетики. Згідно зі звітами ООН, на Україну й Росію припадає майже 30 відс. світового виробництва пшениці та ячменю, а також 20 відс. світового виробництва кукурудзи та понад половина – соняшникової олії. Президент України Володимир Зеленський у травні на Світовому економічному форумі попередив про нестачу продовольства у світі через російську окупацію. Африка отримує понад 40 відс. свого імпорту пшениці з України та Росії; Танзанія, Рванда й Сенегал отримує 60 відс., а Сомалія і Бенін – 100 відс. („Newsweek“)

■ Спека охопила більшість США

ВАШІНГТОН. – Історична спека прокотилася країною від заходу на схід, починаючи з 12 червня. Рекордово висока температура була у Фініксі, Лас Вегасі та Денвері, а понад 50 млн американців мусіли потерпати від сильної спеки. Впродовж тижня на понад дві третини країни температура була вищою від нормальної на 10-15 ступенів (по Фаренгайту). У відомій каліфорнійській „Долині смерті“ температура досягла 120 ступенів (у 1913 році була найвищою – 134 ступенів), а в Денвері – 100 ступенів. Ця гаряча хвиля відтак покотилася на середні й південносхідні стейти. Передбачається, що вона спричинить поважну посуху, яка заторкне понад 65 млн мешканців країни. („USA Today“)

Безпорадні радники

Жодному народові, крім українського, ніколи в історії не судилося вести національно-визвольну війну три сторіччя поспіль з таким безчесним, морально нищим, не людськи жорстоким ворогом, яким є Московія. Все найгірше, що могло виникнути у збайдужілому до правди і справедливості людстві, втілюється сьогодні в путінській Росії. Суцільний чорний морок неправди і ненависти огорнув цю прокляту державу і загрожує всьому світові. Україна воює не тільки за свою свободу і незалежність – іде велика, може, вже й остання битва в ім'я визволення планети від одного з найгірших, найбільш небезпечних осередків зла. Тому нині всі народи, яким дороге світло правди, з такою надією дивляться на Україну і її щоденний подвиг. Це справді біблійний момент: ось камінь, що його були відкинули будівничі – він нарідним каменем став, то Господь його дав, і дивний він в очах наших.

Тому Україна, перебуваючи в полум'ї боїв, має подавати приклад моральної, культурної, духовної чистоти. У цьому випадку забудуться і простяться їй багато помилок і вад з трьох минулих десятиріч. Це мали б розуміти всі урядовці, особливо найближчі до президента люди. На жаль, ще не всі вони розуміють.

10 червня президент Байден, виступаючи в Лос-Анджелесі перед прихильниками і спонсорами Демократичної партії, не міг, звісно ж, промовчати про війну в Україні, зокрема згадав, що Володимир Зеленський не зареагував на попередження про близький напад Росії і до останнього дня не вірив, що це станеться. Що не зареагував – про це знає вся Україна. За пару днів до нападу обіцяв спокійне, мирне „печення шашликів“. Інтернет зберігає ці його слова. Нащо ж було тепер радникові голови президентського Офісу Михайлові Подолякові так нечестно відповідати президенту Байдену – нібито це вигадка, що Зеленський не вірив у напад Росії? То Подоляк хоче сказати, що Байден говорить неправду?

По-друге, не вірити, що Путін нападе – це ніякий не злочин, не вірило в це дуже багато людей в Україні і поза нею. Не вірив відомий український військовий експерт Олег Жданов, не вірив економіст і блогер Сергій Фурса, не вірив політолог Тарас Чорновіл, не вірив навіть першокласний аналітик-міжнародник Андрій Іларіонов. І це зрозуміло: людям не хочеться вірити у щось погане, страшне.

Та з цим Подоляком вже не вперше виникають непотрібні непорозуміння. Він у своїх коментарях нібито захищає президента Зеленського, а насправді кидає на нього тінь. Наприклад, пояснюючи, чому влада обмежила телеканалам „Еспресо ТВ“, „Прямий“ і „5-ий“ доступ до загальнонаціонального етеру, Подоляк назвав дуже дивну причину: на цих каналах Порошенко дозволяє собі „нарцизм“, самолюбвання. Але ж це дуже суб'єктивна, далеко від законності оцінка! Її в Європі легко потрактують як нагірку на свободу слова! Краще вже зовсім не коментувати таких речей, ніж у цей нікчемний спосіб.

Війна – це конче слід врахувати! – не тільки оголює всі недоліки в кадровій політиці України, але й дає можливість негайно усунути їх, застосовуючи вже радикально інші критерії.

Цими днями у Сербії заарештовано генерала Служби безпеки України Андрія Наумова, колишнього очільника Головного управління внутрішньої безпеки СБУ. Під час затримання виявили у нього 700 тис. доларів і багато дорогоцінного каміння. Втік він з України буквально за пару годин до російського нападу. І тепер неминуче постають незручні запитання до Зеленського. За які заслуги він у 2019 році увів Наумова в керівництво СБУ – з правом доступу до всіх державних таємниць? За які заслуги у 2020 році Зеленський надав Наумову звання бригадного генерала? За які заслуги вже невдовзі Наумов став „правою рукою“ голови СБУ Івана Баканова?

Аж 30 березня Зеленський позбавив Наумова генеральського звання. Але скільки цей агент Москви заподіяв шкоди для України – це буде чи не буде розстежено? А таких наумових в Україні є ще ой немало.

Отож питання відкрите: чим насправді була СБУ – службою безпеки чи службою небезпеки для Української держави?

Наполегливо повторюємо: Україна воює не лише за себе, а за достойніше майбутнє всього людства, за перемогу правди над облудою, світла над темрявою. Тому історія покликала наш свободолюбний народ до цієї найвищої місії – бути прикладом правди і світла для всього людського світу.

ПОСТАТІ

Російська драма українського генія

Петро Часто

4 березня (за Юліанським календарем) минуло 170 років від дня смерті Миколи Гоголя.

Не одна і не дві, а ціла низка засвідчених очевидцями біографій – ще більше їх, звісно, залишається поза відомістю – знов і знов кажуть нам те саме: як-но обдарована якимсь талантом українська людина потрапляла в російське середовище, навіть найкультурніше, її там чекали неприємності і різні перешкоди, нерідко непереборні.

Згадаймо Феофана Прокоповича, першорядного церковного і державного діяча, богослова київської і римської ученості – як багато він здійснив у реформуванні імперії за європейськими взірцями і як одразу по смерті Петра I постраждав від задрісників і ретроградів – аж до кайданів і тортур.

З того ж XVIII сторіччя випадок – Максим Березовський, „український Моцарт“, чий спів і музика покорили навіть архиспівочу Італію: Болонська філармонічна академія виписала його ім'я золотими літерами на мармуровій плиті. Його концерт „Не отвергни мене во время старости“ належить до безсмертних досягнень світової хорової творчості. Та в Петербурзі, тоді столичному, композитор потрапив у таке тісне і гидке коло нездар та інтриганів, що не витримав і наклав на себе руки.

Децю пізніша історія – з Памфілом Юркевичем, блискучим, європейського рівня філософом, вихованцем Київської духовної академії. У віці 33 років йому запропонували катедру в найстарішому російському університеті, Московському. І вже невдовзі він потрапив на зуби „прогресистам“, вульгарно-матеріалістичній течії в колах російської інтелігенції, й цей ідеаліст високого ґатунку змушений був замовкнути на довгі роки.

Терниста дорога стелилася під ноги і його учневі, найбільшому релігійному мислителю Росії Володимирові Соловйову, синові українки і правнукові, за матринською лінією, Григорія Сковороди. Святійший Синод заборонив друкувати його твори в Росії, знаменитий автор-поліглот писав їх європейськими мовами і видавав за кордоном.

„Яка це дивна постать на обрії російської культури!“ – згодом писав про В. Соловйова російський духовидець Данило Андреев. І сам був дивний на тому ж обрії: доводився правнуком Варфоломія Шевченка, Тарасового троюрідного брата і вірного товариша. І також зазнав, уже в сталінські часи, доволі лиха, зокрема десятирічної тюрми.

Можна далі вести цей список – аж до Олександра Довженка, якого примусом забрали до Москви, щоб там полатати йому творчі крила.

Та все ж Микола Гоголь – особли-

вий випадок. Гори присвяченої йому літератури не сягнули і ніколи не сягнуть дна творчих таємниць українського письменника, що писав російською мовою – таємниць творчих, душевних, духовних і містичних, несхопних для логічного аналізу.

„Язик“ він вибрав зовсім не з п'єтету перед ним, а з цілком прагматичних міркувань: не маючи найменших сумнівів у власній геніяльності, він мусив бажати собі якомога більшої читацької аудиторії. Вона ж, ця аудиторія, після Пушкіна, Жуковського, Лермонтова, могла чекати всього, тільки не цього: Гоголь явив перед нею доти небачений і нечуваний світ – дивовижну перев'язь земного і заземного! – і явив з такою художньо-психологічною силою, що ніхто в Росії не міг цей світ бодай найменшою мірою заперечити. Могли, як от Сергій Аксаков, лише захоплюватися і плескати в долоні на кожен новий Гоголів твір. Або ж гнівно і марно йому опонувати.

Щоб бодай трохи більше збагнути, слід було подивитися на явище здалеку.

„Оповідання, котрими дебютував Гоголь, – писав Олександр Герцен у своєму лондонському „Колоколі“ – становлять ряд картин українських звичаїв і пейзажів істинної краси, сповнених веселощів, грації, руху та любови. Такі повісті неможливі у Великоросії за відсутністю оригіналу... В міру того, як Гоголь відходив від України, щезали прекрасні образи... Під московським небом все ставало сірим, тьмяним, ворожим“.

Пізніше, з Парижу, Костянтин Мочульський добачив, що Гоголеві „судилося круто повернути всю російську літературу від естетики до релігії, зрушити її зі шляху Пушкіна на шлях Достоевського... Сила Гоголя була така велика, що йому вдалося зробити неймовірне: перетворити пушкінську епоху нашого письменства в епізод, до якого нема і бути не може повернення“.

Ще пізніше Володимир Набоков, також з Парижу, визнав: „Микола Гоголь – найнезвичайніший поет і прозаїк, яких будь-коли народжувала Росія“.

Але вся річ – у тому, що Гоголя народила Україна, і в Росію він заніс з собою все перейняте свідомістю і підсвідомістю від свого давнього козацького роду, від батька, українського письменника, і матері, надчутливої натури, типової українки-ясновидиці. Звідси в нього таке чисто українське відчуття красивого і огидного, і також до болю гостре відчуття реальності містичного.

Коли вийшли „Мертві душі“, читацька Росія просто знетямилася. Відтак почалися негації. Відомий лист російської інтелектуалки Олександри Смирнової (між іншим,

(Закінчення на стор. 14)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення
☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510
Володимир Гончарик
E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата
☎ (973) 292-9800 x 3040
Володимир Гончарик
E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріялах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Війна прискорює життя

Окрім дружини та мами, щодня телефоном розмовляю з братом Ігорем. Йому треба відпрацювати ще два роки до пенсії за віком. Я вже отримую від держави пенсію на 300 грн меншу за прожитковий мінімум, встановлений урядом України.

Вочевидь, нам обом залишилось пройти останню третину життєвого шляху. Тому варто встигнути виправити помилки. Себто, ненавмисні вчинки, котрі ще можна компенсувати добрими справами на адресу тих, кому незаслужено завдав прикрої шкоди. Добре, коли скривджені нами люди ще присутні серед живих. Інакше перепросити вже ні в кого.

Війна є найбільш відомим прискорювачем життєвих подій. На думку брата, наше життя є лише кіносеансом, на який нам видали квиток в момент народження і пообіцяли, що наприкінці фільму ми зможемо самі побачити себе на екрані, коли навчимося самокритично оцінювати власний життєвий шлях. Швидкість кінострічки збільшується від початку і до фінішу. Згадайте шкільні роки, коли кожен день тягнеться нестерпно довго. Воліється якнайшвидше стати дорослим власником свого життя. Наприкінці життя – все навпаки. Тільки встав, помився, випив філіжанку кави, вже пора лягати спати. У фіналі нашого персонального кінофільму в залі ввімкнуть яскраве світло, що сліпить, і попросять вийти з життєпису в темну ніч універсуму. Назавжди, ніби нас і не існувало. Всі прохання, на кшталт: ой лишенько, кіно перервалось на найцікавішому місці, дайте ще додивитись хоча б п'ять-десять хвилин, будуть брутално проігноровані долею. Все, забавно скінчилось. Звільняйте залю для наступного покоління, котре вже стоїть в очікуванні сеансу, з квитками у руках.

Війна завжди приходиться до тих, хто не цінував власне життя належним чином. Відкладаючи найважливіші справи на потім, в сподіванні, як ворона, прожити двісті-триста років, ми самі притягували у власне життя зло. Якщо ви не цінуєте те добро, що маєте, може забрати його у вас, міркує Люцифер?

Війна – настінний годинник, котрий може зупинити ваше життя будь-якої миті. І вам доведеться вийти з кінозалі передчасно, посередині фільму. Тому варто поспішати, поки батарейки не відсиріли.

Парам, котрі кілька років зустрічаються, придивляючись один до одного, або мешкають зі спільним побутом, потрібно нарешті відповісти на питання – ви реально кохаєте один одного? Якщо так, мерщій одружуйтесь, бо триває війна. Позаяк ви банально можете не встигнути сказати коханій людині найважливіші слова.

Коли подружня пара або одиниця чи одиначка роками розмірковували, чи взяти дитину на усиновлення, війна каже – терміново зробіть це. Якщо ваші життєві умови дозволяють, подаруйте сироті, біологічних батьків якої вбили росіяни, дитинство в нормальній родині, де про

маленьку людину будуть дбати найдорожчі люди, а не абстрактна держава.

Не забувайте ваших стареньких батьків. Щодня телефонуйте їм у випадку окремої локації. Не шкодуйте доброго слова, яке буває важливішим за продуктовий набір гуманітарної допомоги від незнайомих людей. Пам'ятайте, що без ваших мам і тата ви б не опинились в цій дуже цікавій життєвій кінозалі на власному сеансі.

Підтримуйте життєві контакти з рідними, друзями, товаришами. Адже разом ми є тією нездоланною для рашистів родиною. Якої у них ніколи не було і, мабуть, не буде. Погляньте на фото молодих, радісних вдовиць окупантів, з десятьма тисячами рублів – компенсацією за вбитого в Україні мерзотника (чоловіка) і усвідомте прірву між українським та російським народом. Якщо ж вам непереливки без „братньої нації“ – є поляки, чия мова, звичаї, культура, право, ментальність є набагато ближчими до українців, аніж російські.

І нарешті зрозумійте, хто ви є: українець чи російськомовний потаємний (або й відкритий) симпатик російськомовного світу окупантів, вбивць, гвалтівників, грабіжників. Запозичуйте американський державницький досвід, а не лише сучасну зброю. В США право обрати собі ім'я, прізвище, релігійну конфесію, етнічну приналежність є невід'ємним, базовим правом кожної людини. У моїй улюбленій Філядельфії є український культурний центр. Його відвідують кілька хлопців та дівчат з темною шкірою тіла. Ці молоді люди носять вишиванки, танцюють гопак, вивчають українські звичаї, кухню та українську мову. Вони самі ідентифікують себе американськими українцями, не бажаючи бути безособовими афроамериканцями. До слова, вивчати українську мову в англомовному оточенні цим американцям незрівнянно важче, аніж особам, які три десятиріччя прожили в незалежній Україні і далі нав'язують українцям власну російськомовність.

Спробуйте олімпійському чемпіону, харків'янину, народному депутату України Жану Беленюку, коли він говорить вишуканою українською мовою, заперечити, як українцю. За принизливе слово „афроамериканець“ ви можете отримати від Жана в пику. І це буде справедливо. Звертаючись до так званих російськомовних українців: вам пора ставати повноцінними українцями. Не чекайте, поки вас, як афроамериканців, будуть принизливо називати „рашоукраїнцями“, „недоукраїнцями“, культурними каліками. Зрештою, якщо і на дев'ятому році війни ви почуваете себе росіянами з українськими паспортами, скористайтесь безвізом між Росією та Україною і поверніться на історичну Батьківщину – до Росії. Так вас ніхто не примусить вчити українську мову.

Ян Чарнецький,
Миколаїв

З Канева дякують „Свободі“

„Висилаю мої „діти“, мої цінні книжечки до Канева, де вони потрібні“, – так написала Марія Зарицька редакторіві „Свободи“ Левку Хмельковському, передаючи з США 11 книжок про Тараса Шевченка зі свого архіву. Дякую, що на моє прохання – посприяти поповненню бібліотечних фондів Шевченківського національного заповідника – відгукнулася „Свобода“, тепер „у дорозі“ є іще книги до Канева. „Свобода“ 10 червня прихистила мою добірку поезії про війну.

Щиросерцево дякую за те, що за межами України більше сотні років тримаєте „наш стрій“! Українська патріотична газета з гаслом „Пам'ятаймо про Україну!“ виходить з 1893 року у США.

Робімо українську справу разом!

Валентина Коваленко,
Канів

* * *

„Свобода“ – головна газета української громади у США, яку видає

Український Народний Союз в Америці (з 1893 року), помістила 10 червня два вірші Валентини Коваленко „Україна вся на блок-постах“ та „Вишпитування мокшанської бешихи з України“ з коментарями до української народної „магічної“ та родинної традиції на Черкащині. Також газета інформує про початок виходу журналу „Слово Кобзаря“ Українського культурно-історичного товариства „Кобзар“ у Загребі та про заходи українських організацій у Хорватії, новини з України, Європи і світу пов'язані з українською діаспорою. Слава Україні!

Костянтин Андрієнко,
Канів

Від редакції. Книжки, видані за кордоном не тільки українською мовою, можна вислати до Канева на адресу: Національний Шевченківський заповідник „Тарасова гора“, вул. Шевченка, Канів, Черкаська область 19000 Ukraine.

Подарунки від українців Німеччини

Діаспорна бібліотека ім. Галини Король поповнилась цінною літературою з досліджень державних та літературних діячів України минулого століття й сучасності, подарованою бібліотеці українською громадою УГКЦ св. великомученика Юрія Переможця з міста Ляйпціг, Німеччина. Серед надісланих книг – „Історія української літератури“ Володимира Радзиковича, „Нарис з історії України“ Дмитра Дорошенка, дослідницькі праці „Євген Коновалець та його доба“, серія історичних розвідок з життя і творчості Павла Тичини і збірка його поезій, дослідницька праця відомого історика і краєзнавця Романа Ковалю, а також низка сучасних публіцистич-

них досліджень про ролі, значення і подвиги ЗСУ, виданих популярним українським видавництвом „Орієнтир“.

Знаючи нашу працю з питань патріотичного виховання дітей і молоді, а також труднощі з утриманням і оснащенням бібліотеки наші приятелі і добродії з Ляйпціга подарували бібліотеці новий комп'ютер, за який їм окрема подяка.

Ще раз було продемонстровано, що у часи важкі для нашого народу українська діаспора взяла на свої плечі унікальну місію відродження, збереження і примноження писемної спадщини України.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Уточнення

До статті „Відбулася 40-а Конвенція УНСоюзу“ в Свободі“ 3 червня. Другий віце-президент УНСоюзу називається „Євген Щерба“, а не „Євген Серба“. Всч. о. д-р Іван Кацак не є „Преосвященний“, бо він є свя-

щеник, а не єпископ – отже, він не може бути „Преосвященний“, бо цей титул відноситься тільки до єпископів та вищих ієрархів.

Лев Іваськів
Філядельфія

У Березани надійшла допомога з США

Громадська організація „Усмішка дитини“ щиро дякує о. Ярославу Ковалю, парафіянам Собору св. Івана Хрестителя і парафії св. Володимира Великого з Піттсбургу, Пенсильванія, за благородну допомогу для України у цей важкий час війни. Наші приятелі з Америки протягом багатьох років дарують щасливі усмішки дітям – сиротам та дітям з особливими потребами. Без вашої підтримки нам було б дуже сумно і важко. Ваша щедра допомога полегшує нашу працю з бідними дітьми, приносить нам впевненість у завтрашньому дні.

Відколи почалася повномасштабна

війна в Україні, о. Ярослав разом з парафіянами, також з американськими родинами допомагає біженцям, які знайшли притулок у Березанях.

Понад 300 людей отримали гроші, продукти. Діти тішаються солодощами та іграшками. Люди із зворушенням серця приймають допомогу, моляться за благодійників і дуже вдячні.

Зворушливі історії нам розповідали родини біженців. Галина Сімороз з Макарівки втратила свій дім. Снаряд пролетів мимо неї в той час, коли вона шукала сусідським дітям

(Закінчення на стор. 13)

Call or text 914.220.4900 for assistance sending funds or email us at memberservice@sumafcu.org.
Reminder: Wire fees continue to be waived for funds being sent to Ukraine

NEED A SIGN FOR A RALLY OR IN YOUR WINDOW IN SUPPORT OF UKRAINE? CUT ALONG THE DOTTED LINE...AND GO!

WE SUPPORT UKRAINE

donate
www.sumafcu.org/stand-with-ukraine

#StopRussianAggression

For more info: www.uccsa.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Анатолій Чабан розповів про українські пісні

Левко Хмельковський

ГАЙЛАНД ПАРК, Нью-Джерзі. – Зустріч 28 травня з відомим істориком, професором Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького д-ром Анатолієм Чабаном в Білоруській автокефальній православної церкви Жировицької ікони Божої Матері для багатьох її учасників стала приємною несподіванкою. Дехто думав: лекція професора про Михайла Максимовича – це ж мабуть читання з паперу дуже академічного тексту?

Усе ж люди прийшли на лекцію і не пошкодували.

Річ у тім, що 2019 році А.Чабан у співпраці з редакторкою Тетяною

Помічниця професора Оля Чабан

Калиновською випустив книжку М. Максимовича „Українські пісні, видані М. Максимовичем”, яку видав 1827 року як „Малоросійськія песни” 23-річний магістр природознавства, майбутній професор Московського університету, а згодом ректор і професор університету в Києві.

У виданні А. Чабан подав післямову, в якій спростував твердження академіка П. Попова, який обстоював спорідненість російської та української пісенних культур.

Передмова сприймається як окреме наукове дослідження. З нього виникає неспростовне тлумачення різниці між пісенним світом українців і росіян, яких тепер в Росії прагнуть об'єднати в єдиний народ. М. Максимович писав: „Навряд чи якась країна може назватися такою ж пісенною, як Малоросія: там кожна пора року, кожне заняття до сільського побуту і родинності віднесене, супроводжуються особливими піснями”.

І далі: „В російських піснях виражається дух покори своїй долі, який з готовністю їй підлягає. Росіянин не звик брати діяльну участь у змінах життя, тому він так здружився з природою й любить змалювати її, часто прикрашаючи, бо тільки тут може вільно вилитися його душа. Він не прагне передати у піснях обставини реального життя, але навпаки хоче ніби відділитися від усього існуючого і, затуливши вухо рукою, хоче загубитися у звуках. Російські пісні

Настоятель о. Зіновій Жолобак дякує професорові Антолію Чабану.

позначаються глибокою зажуреністю, сумом, відчаєм забуття. У малоросійських менше такої розкоші та протяжності. Вони, як вияв боротьби духа з долею, позначаються пристрастю, стислою твердістю і силою почуття, а також природністю вислову”.

Д-р А. Чабан написав до книги три статті. У першій „Пісенні скарби Середньої Наддніпряниці” він розкриває сутність проблеми української пісенності, пише про дослідників української пісні та популярних сучасних виконавців. У другій статті він полемізує з спробами поєднати пісенну культуру України з Московією. Третя стаття присвячена постаті М. Максимовича та вшануванню його пам'яті в Україні.

На зустрічі у церкві допомогою дочки д-ра Ратгерс-університету Ольги Чабан професор висвітлював на екрані окремі пісні із збірки М.

Максимовича, розповідав їхню історію, наспівав перші строфи, у чому йому охоче допомагали слухачі, в числі яких були переважно представники української громади. Виявилося, що усі й досі знають і співають багато з 137 пісень, які першим записав і оприлюднив М. Максимович у 1827 році, коли Тарасові Шевченкові виповнилося ледве 13 літ і він ще „пас ягнята за селом”.

Чи ж не співають досі „Віють вітри, віють буйні”, „Стоїть явір над водою”, „Ой, на горі та жінці жнуть”, „Засвистали козаченьки”, „Сонце низенько, вечір близенько”, „Ой, ти, дівчино, горда та пишна”... Ряд цих пісень увійшли до світової класики. Не дивно, що й у білоруській церкві громада підспівувала лекторові. Настоятель митрофорний протоєрей Зіновій Жолобак подякував за таку цікаву зустріч, його підтримала теплим словом Людмила Вороненко.

День зіслання Святого Духа святкували в Норт Роялтоні

Олександр Федорчук

НОРТ РОЯЛТОН, Огайо. – 70 років поспіль парафія Святої Трійці Української православної церкви ПЦУ в Норт Роялтоні святкує своє храмове свято – День П'ятидесятниці. Це історичний день, коли на апостолів зійшов Святий Дух, і вони отримали Його силу, відвагу та надхнення проповідувати спасіння, дароване людству Ісусом Христом через смерть на хресті, яку Він прийняв за гріхи усього світу.

У храмі, по-святковому прикраше-

ному барвистими квітами, липовим віттям і запашною м'ятою, зібралися прихожани й гості околиць Великого Клівленду та з інших міст і штатів, щоб разом молитовно висловити подяку Богові, Його Синові і Святому Духові, за обітницю й благословіння, які ми маємо.

Також просили Бога почути найбільшій стогін українського народу і не баритися із захистом нашої Батьківщини, та подати повну перемогу над ворогом й дарувати мир і спокій нашій багатостраждальній землі.

Протоєрею Романові Загурському співслужили протоєреї Петро Акружнов та Василь Шайда. (Фото: Олександр Федорчук)

На сцені парафіяльний дитячий хор. (Фото: Олександр Федорчук)

У Літургії настоятелю парафії протоєрею Романові Загурському співслужили протоєреї Петро Акружнов та Василь Шайда. Співав хор під керівництвом Ігоря Гниди.

Після Богослужіння були зачитані привітання від Предстоятеля ПЦУ Митрополита Київського і всієї України Епіфанія та від секретаря вікаріату ПЦУ в США протоєрея Віктора Полярного. Також свої вітання передали Митрополит Івано-Франківський і Галицький Юсаф, намісник Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря архієпископ Вишгородський Агапіт та інші.

По закінченню усі були запрошені до парафіяльної залі для продовження урочистостей.

Гості зупинилися біля столів, на яких благодійна асоціація „Клівленд Майдан” виставила українські виро-

би й сувеніри, щоб виручені гроші задіяти для допомоги нужденним в Україні.

Зі сцени парафіяльний дитячий хор виконав пісню „Ой, у лузі червона калина”. Діти також розказували віршички, а Настя Чижевська показала свою майстерність гри на фортепіані. Концерт, ведучою якого була Олександра Рюмкіна-Петрів, підготували І. Гнида з Ольгою Загурською.

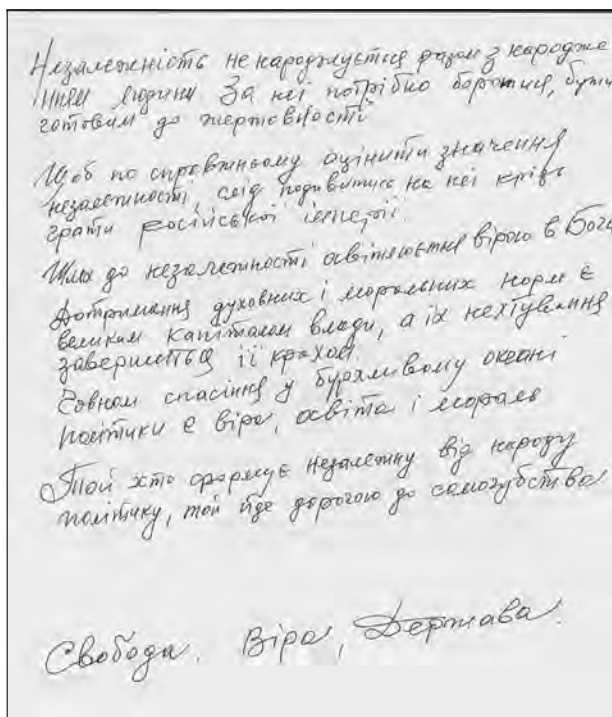
Член Асоціації „Клівленд Майдан”, вокаліст Капелі бандуристів Північної Америки ім. Т. Шевченка Зенон Чайковський закликав відвідати благодійний концерт капелі у найпрестижнішій в Огайо концертній залі у Клівленді.

Про частування гостей подбали Надія Продан зі своїми кухарями і власники ресторану „Шинок” Світлана й Віталій Созанські.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Кравчук в колекції історичного музею

Лист Президента України Леоніда Кравчука з зв'язку з 25-річчям незалежності України. (Фондове зібрання Національного музею історії України)

Марія Срібна

17 травня у Києві прощалися з першим президентом незалежної України Леонідом Кравчуком. Чимало досягнень та здобутків саме за його президентства: створення Збройних сил України, затвердження постанов про державний прапор та про герб України, створення Української православної церкви Київського патріархату, встановлення дипломатичних відносин з багатьма країнами світу.

Національний музей історії України зберігає агітаційні листівки виборчої президентської кампанії 1991 року, костюм та окуляри, в яких Л. Кравчук складав присягу на вірність Україні у Верховній Раді 5 грудня 1991 року, фотографії з його політичного життя. Зібрані матеріали вже використовуються у практичній музейній діяльності та можуть бути використані при створенні нових досліджень з історії сучасної України, при підготовці навчальних курсів у середніх та вищих навчальних закладах України.

Військо має 20 радіостанцій

У Хмельницькому придбали та передали військовослужбовцям ретранслятор та радіостанції.

Про це повідомив міський голова Хмельницького Олександр Симчишин: „Зібрали ще одну важливу передачу для наших підрозділів. Ретранслятор з усім відповідним обладнанням придбали за кошти міського бюджету. 37 радіостанцій „Моторолла“ DP 4400 і DP 4600, Kenwood придбали за власні кошти, кошти меценатів, а також частину отримали від партнерів з Польщі“.

Минулого тижня бойовим підрозділам вже передали 20 радіостанцій.

З міського бюджету виділили 2.4 млн грн для військових, зокрема на придбання мініекскаваторів, ретранслятора „Моторолла“ з радіостанціями та засобами зв'язку, літнього одягу і взуття.

Ірина Чиряца,
Укрінформ

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

„Вареничний фронт“ Євгена Компанійця

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Євген Компанієць (чоловік з інвалідністю) разом з дружиною, донькою та онуком вдома зробили „вареничний фронт“. У день виготовляють понад 300 вареників для війська на передовій.

Вареники мають великий термін придатності. Євгенові цей рецепт дістався від тещі.

Найменший помічник, онук Віталік, підготує пакети і не засинає, поки готові вироби не складуть в морозильну камеру. Вже готові вареники родина варить і пакує в спеціальні сумки, які потім волонтери відправляють військовим.

Донька Яна розповідає, що до неї телефонують з фронту і кажуть, що вареники дуже смачні і дуже дякують.

Донька започаткувала справу донька, коли виготовляла обіди для самотніх пенсіонерів.

Усі продукти купували власним коштом. Було важкувато, бо пенсія трошки більше 2 тис. грн, і стільки ж отримує дружина по догляду за ним. Коли люди дізналися волонтерську справу, родині почали допомагати провзією. Внаслідок своєї травми Євген не може стати на захист України, але наближає перемогу завдяки нагодованим бійцям.

Євген Компанієць біля своїх вареників. (Фото: Олександр Костирко)

Міжнародна конференція з психології туризму

Ігор Винниченко

КИЇВ. – Міжнародна науково-практична конференція „Психологія та туризм“ у дистанційному форматі відбулась у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка з ініціативи факультетів психології та географічного.

Учасників привітали директор Інституту психології ім. Г. Костюка проф. Сергій Максименко, декан географічного факультету проф. Сергій Запотоцький, декан факультету психології проф. Іван Данилюк, президент Національної туристської організації України Іван Ліптуга, голова Асоціації чорнобильських туроператорів Ярослав Ємельяненко, голова Асоціації в'їзних туроператорів України Марія Юхновець. Вони завважили, що форум може відповісти на чимало болючих проблем сьогодення, у тому й розвитку туризму.

В пленарній частині доповіді виголосили директор турфірми „Супутник“ Віктор Зінченко („Психолого-організаційні аспекти функціонування туристичних фірм в умовах війни“) та директор Інституту досліджень діаспори (співорганізатор конференції), доцент катедри країнознавства та туризму університету Ігор Винниченко

(„Етноекзогенний туризм: від ментального до сакрального“).

У секційній частині промовці присвятили свої доповіді питанням ментально-психологічних аспектів туризму; психології окремих видів туризму (у тому гольф-туризму та фестивального); авдіяльній складовій у здійсненні туристської діяльності; дослідженню героїки Малої батьківщини; студіюванню етноекзогенних об'єктів транскордонного туризму та інші. Найчисельніше була представлена катедра країнознавства та туризму університету (її завідувачка проф. Ольга Любіцева модерувала захід): проф. Ігор Смирнов, доцент Тетяна Шпарага, асистентка Діана Гринюк, а також студенти Олена Рабцун, Юліана Макачук, Оксана Митькевич та інші.

Одним із вислідів конференції буде збірка її матеріалів, яка міститиме й тези науковців та практиків із Києва, Львова, Чернівців, Івано-Франківська, Тернополя, Луцька, Харкова, Кропивницького, Полтави, Запоріжжя, Маріуполя, а також Болгарії, Німеччини, Греції, Великобританії, Естонії, Італії, Швейцарії, Китаю. Вона невдовзі з'явиться в друкованому та електронному форматах.

Акції „Росіяни“...

(Закінчення зі стор. 4)

Жінка у вишиванці з семирічним сином, який тримав великий синьо-жовтий прапор із тризубом, пояснила, що наділа одяганку на знак солідарності з українським народом, до України стунку не має, але в Одесі живуть її друзі.

Учасники акції оголосили хвилину мовчання зі вшанування жертв путінської війни, після чого вигукнули російською „Герої не вмирають!“

Закінчили акцію скандуванням „Ми всі леґіон!“ – на знак підтримки російського леґіону „Свобода Росії“, який воює на боці України.

* * *

У столиці Канади Оттаві близько 15 учасників зібралися біля монумента, присвяченому вшануванню прав людини. Присутні тримали плякати з вимогами негайно припинити війну в Україні й закликати притягти В.Путіна до відповідальності. За словами учасників, більшість з них виїхали з Росії через незгоду з напрямом руху країни.

До акції „Росіяни проти війни“ в Канаді приєд-

налися Торонто й Монреаль.

У Торонто учасники пройшли маршем від однієї з центральних станцій метро до консульства Угорщини, аби висловити свою незгоду з проросійською позицією офіційного Будапешта.

У Монреалі протестувальники зібралися біля Консульства Росії, вимагаючи негайно вивести війська з України й припинити переслідування антивоєнних активістів у самій Росії.

* * *

У Києві біля будівлі Посольства Російської федерації 12 червня відбулась акція протесту „Останній день Росії“. Учасники акції поставили під посольством жалобний вінок, повісили на огорожі банер з імітацією кроків та написом: „Останній день Росії“. В акції взяли участь громадяни Росії, а також політичні мігранти. Один із них прийшов у вишиванці та публічно спалив свій російський паспорт. Інший приніс кулі російських військових, зібрані на території, звільненої від загарбників Київської області.

* * *

Загалом антипутінські протести відбулися у більш як 70 містах 34 країн світу.

Укрінформ

НОВІ ВИДАННЯ

Видав вірші Олег Павлів

У 2022 році Товариство „Опір Західної України“ заснувало серію книг „Поети Європейського союзу та Північної Америки“.

У першій книзі серії надруковані твори сучасних українських поетів, які популяризують Україну українською поезією. Розпочинає серію поет Олег Павлів із Чеської Республіки.

У книзі О. Павліва „Світло в темряві“ зібрані вибрані українські й білоруські вірші, надруковані в книгах, альманахах та часописах в Україні, Чехії, Словаччині, Румунії, США та Канаді.

Книга вийшла коштом Товариства „Опір Західної України“ (Чеська Республіка) у видавництві „Лілія“ (Україна) за підтримки видавництва „Беларус“ (США) і корекції білоруських віршів Крисціною Курчанковою (США).

Товариство „Опір Західної України“

Вийшла книга про Михайла Козака

Ярослав Стех

Книгу „Спогади про Михайла Козака (1932-2020)“ пощастило старанно оформити проф. Миколі Зимомрю – викладачеві Дрогобицького педагогічного університету і видати в 2021 році. Про видання книги подбала у великій мірі дружина М. Козака Катерина, яка в цей спосіб вшанує 90-річчя від дня народження свого чоловіка, яке припадає на 30 вересня в цьому році. Хто мав змогу прочитати 288 сторінок книги, той відчув, що з її змісту дишить глибинна ідейність.

У книзі вдало упорядник зіставив і

належно проаналізував фундаментальні конституційні цінності, як людську гідність, права людини, верховенство у повоєнній Польщі. Упорядник книги проф. М. Зимомря визначний вчений публіцист, педагог і науковий діяч.

У книзі розміщено релігійні та світські книжки (944) з бібліотечно-го фонду М. Козака, 145 фотографій та понад 30 копій свідоцтв, дипломів, грамот і подяк, які разом із численними статтями віддзеркалюють всесторонні досягнення М. Козака. На основі широкої джерельної бази, зібраної буквально по крихітках з різних джерел, пов'язаних із творчістю та громадською діяльністю, – це немов своєрідна енциклопедія, яка охоплює найсуттєвіше життя українців у Польщі за описаними працями М. Козака. На підставі широкого масиву історичних джерел, зокрема, архівних документів, споминок сучасників подій та історичних досліджень науковців.

У книзі описані також дитячі і юнацькі роки в рідному селі Гребенне М. Козака, його становлення до всього, що рідне і дороге українській нації.

Проф. М. Зимомря виявив феноменальні мистецько-творчі здібності з допомогою яких окрилив творчу працю покійного М. Козака. Книга знайде свого читача серед істориків, політологів, політичних і громадських діячів та серед широкої читачької аудиторії.

Михайло Козак

ELITE SALON & SPA
LIVE BEAUTIFULLY

Elite Salon & Spa в Hasbrouck Heights, NJ, шукає стилістів і молодших стилістів на повний або неповний робочий день

Бенефіти включають:
Пенсійний план 401К • Оплачуваний відгул Кар'єрне зростання • Можливості навчання

Будь ласка, зв'яжіться з нами за телефоном **973-558-7122** або електронною поштою **elitehairstudioandspa@gmail.com**.

Music and Art Center of Greene County
Центр Української Культури в Гантері

2022 SUMMER SEASON CONCERTS AT GRAZHDA
40th Anniversary

July 2 at 8 pm. Season Opening Fundraising Concert. Natalia Khoma, cello; Artistic Director of MACGC, Volodymyr Vynnytsky, piano. Works by F. Chopin, J. Brahms, I. Sonevytsky, M. Lysenko, L. Revutsky, and V. Vynnytsky. Tickets: \$35

July 23 at 8 pm. Vocal Recital. Sofia Soloviy, soprano, (from Lviv, Ukraine); Volodymyr Vynnytsky, piano. Works: Ukrainian art songs, opera arias, and "Short Stories" by V. Vynnytsky. Sponsored by the Temnycky family in memory of their mother Sophia Temnycky.

July 30 at 8 pm. Instrumental Recital. Vasyl Zatsikha, violin, (from Lviv, Ukraine); Pavlo Gintov, piano. Works by J.S. Bach, C. Franck, P. de Sarasate, and S. Bortkiewicz

August 6 at 8 pm. Benefit Concert for Ukraine. Nazar Pylatyuk, violin; Vasyl Zatsikha, violin; Richard Young, viola; Natalia Khoma, cello; Volodymyr Vynnytsky, piano. Works by F. Schubert, R. Schumann, and M. Lysenko

August 13 at 7 pm. Folk Singing Children's Recital. Tickets: \$5.

August 20 at 8 pm. Vocal trio "Zozulka" and Bandura Concert Maria Sonevytsky, Willa Roberts, Eva Salina; Teryn Kuzma, soprano and bandura player. Concert of old and traditional Ukrainian folk songs.

Concert tickets (unless indicated otherwise): \$20; seniors \$15; members \$12; free for students.

UKRAINIAN FOLK ART WORKSHOPS AND COURSES
Register by July 15! Tel.: 518-263-4670, or email: Melanieserbay@yahoo.com

August 1-3: *Pysanky* (Ukrainian Decorated Eggs). Instructor: Sofika Zielyk
August 4-5: *Bisqueed Ceramic Painting*. Instructor: Sofika Zielyk
August 8-11: *Embroidery*. Instructor: Lubow Wolynetz
August 1-13: *Folk Singing for Children*. Instructors: Anna Bachynsky and Melanie Serbay

---

Music and Art Center of Greene County, Inc.
PO Box 20, Jewett, NY 12444
Rt. 23A at Ukraine Road, Jewett, N.Y.

Music and Art Center of Greene County, Inc. is a non-profit organization.
MACGC is supported in part by funding from the Greene County Council on the Arts,
Self Reliance New York Federal Credit Union, private donations and memberships.

UKRAINIAN FCU
WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на Недрухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access
Members have access to **30,000 no-fee ATMs** and **5,000 Shared Branches** nationwide through CO-OP network

---

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА**

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC
CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR
RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

ukrainianfcu.org
FEDERALLY INSURED BY NCUA

Відслужили панахиду...

(Закінчення зі стор. 1)

цтвом Василя Гречинського. На спільну молитву прийшли представники християнських, єврейських та мусульманських груп, а також лідери української спільноти.

„Ми співаємо „Вічна пам'ять“ із сумом, пам'ятаючи про зло трагедії вбивства, але також із великою надією та довірою. Ми переживаємо смерть і втрати разом, тому що віримо в життя, і ми глибоко віримо в те, що Бог хоче, щоб ми жили вічно. Коли не боїмося смерті, коли знаємо Божу благодать, коли живемо під Його благословенням, коли усвідомлюємо власну гідність, тоді і починаємо жити вічно“, – сказав Владика Б. Гудзяк.

Посол С. Кислиця у своєму виступі поділився болем щодо ціни, яку платять українці за своє право на існування: „У час, коли ми сьогодні тут разом зібралися, саме в цей момент

на довгій лінії українсько-російського фронту тривають запеклі бої. Наші воїни борються з жорстоким ворогом. Ворог, який прийшов убити, знищити, вкрати та принизити. Ворог, який не робить різниці між військовими та цивільними. Ворог, який не вважає себе зв'язаним жодними нормами чи правилами“. Посол зауважив, що кількість втрат серед українських військовослужбовців жахлива. Щодня в боях гине близько сотні українських бійців і пів тисячі зазнають поранень. Він подякував кардиналу Долану за особливий провід та візиту в Україну, американським католицьким благодійним організаціям за допомогу українцям та американським католикам, які, за його приблизними підрахунками, пожертували 100 млн дол. на гуманітарну допомогу Україні.

Митрополит Б. Гудзяк і Посол С. Кислиця відзначили, що боротьба українського народу триває, а важка праця лише починається.

Укрінформ

Оперативна інформація...

(Закінчення зі стор. 1)

Міністр оборони України Олексій Резніков заявив, що Україні конче потрібне важке озброєння і дуже швидко. Міністр О. Резніков, головнокомандувач Збройних сил Валерій Залужний та Посол США Бріджит Брінк 13 червня обговорили підготовку до наступної зустрічі у форматі „Рамштайн“, яка відбудеться 15 червня, та способи підтримки темпів постачання необхідної зброї в Україну. О. Резніков сподівається, що за підсумками нової зустрічі вдасться наростити постачання зброї для української армії, передусім важкого озброєння.

Російський опозиційний політик Геннадій Гудков вважає, що „Росія буде намагатися закріпитися на окупованих територіях півдня України, які поєднані з Кримом“, і використовуватиме регіон для тиску у переговорах.

* * *

За повідомленнями агентства Укрінформ, проти України Росія використовує широкий спектр забороненої зброї, а також випробує нові зразки озброєння.

Україна повернула тіла ще 64 полеглих захисників „Азовсталі“. Раніше відбулося два етапи обміну загиблими військовослужбовцями, Україна отримала 220 тіл. У Києві почалися заходи з ідентифікації загиблих.

У розмінуванні територій України допомагають 30 країн.

В Україні звільнили від призову учнів (тільки денної та дуальної форми навчання) і викладачів професійно-технічної освіти, дітям спростили виїзд за кордон на відпочинок і оздоровлення.

Під час воєнного стану групи дітей зможуть виїжджати без нотаріального засвідчення документів, а лише за наявності згоди Національної

соціальної сервісної служби.

На Чернігівщині монтують модульне містечко від Польщі, в якому зможуть розміститися 350 людей. Раніше подібне відкрили у Бородянці, Бучі та два подібних – у Львові.

* * *

Як повідомляє компанія теленовін ТСН, Україна очікує наприкінці червня – на початку липня постачання великих партій важкого озброєння. За словами військового експерта Олега Жданова, „США будуть основним донором постачання зброї, але, як так розумію, вони будуть просити допомоги і в інших країн. Ми очікуємо, що більше країн приєднаються до постачання нам зброї, і вони будуть надавати її Україні більш активно. Уповільнення залежить від того, що частина військової допомоги йде морським шляхом. У той час як авіацією вже дійшли гаубиці М777“.

* * *

На харківському напрямку ворог захоплює населені пункти у „сірій зоні“ і потроху просувається вперед. І така ситуація триватиме доти, доки в Україну не надійде достатня кількість зброї від західних партнерів. Через новий наступ росіян на півночі Харківської області Харків знову опинився в зоні досяжності ствольної артилерії супротивника. Про це розповів радник голови Офісу Президента України Олексій Арестович.

* * *

Нестача зброї не дає Україні паритетно воювати з Російською федерацією. Про це 15 червня заявила заступниця міністра оборони Ганна Малаяр: „Україна дуже потребує зброї, тому що росіяни мають перевагу в озброєнні. І це саме та обставина, яка ускладнює ситуацію.“

Наразі є проблема у швидкості надходження зброї від інших країн до України. Війна не терпить зволікань навіть в один день, – підкреслила Г. Малаяр.

Ратний відлік

(Закінчення зі стор. 3)

рівень втрат становить від 100 до 200 осіб на день), то загальні втрати ЗСУ з початку війни до 11 червня включно можна оцінити приблизно у 8,900 загиблих. Радник голови Офісу президента України Олексій Арестович каже про 10 тисяч загиблих за цей період. Таким чином, можна зробити висновок, що з боку української влади немає ні заниження, ні скільки-небудь істотного завищення втрат ЗСУ. Вони намагаються говорити своєму народові та світові правду.

Тепер про російські втрати. Станом на 23 лютого 2019 року я оцінив українські втрати у 4,129 загиблих, а російські втрати за той самий період – у 41,100 осіб, включаючи померлих від ран та небойові втрати. (Соколов Б.В. Людські втрати Росії та СРСР у війнах ХХ-ХХІ ст. М.: Новий хронограф, 2022. ст. 600-614). З тих пір і до 23 лютого 2022 року українські втрати склали близько 380 загиблих, а російські, ймовірно, були приблизно вдвічі більші – близько 760. Найбільш несприятливим для російської сторони співвідношення втрат було у 2014 та першій половині 2015 року, коли війська „ДНР“ та „ЛНР“ склалися головним чином з ненавчених добровольців із Росії. Надалі співвідношення втрат поступово вирівнювалося. Російські втрати за весь час війни на Донбасі можна оцінити у 41,900 загиблих. Українські, як ми пам'ятаємо, становлять 4,500, що дає співвідношення 9.3 до 1. Якщо припустити, що таке співвідношення зберігається в ході нинішньої війни і взяти оцінку О. Арестовича в 10 тисяч загиблих українських військовослужбовців, то російські втрати мали б скласти близько 93 тис. загиблих.

Але український Генштаб не включає свою оцінку втрати формувань „ДНР“ і „ЛНР“, оскільки вони складаються переважно з володарів українських паспортів, чия загибель, строго кажучи, не зменшує людський потенціал Росії. Втрати військ „ДНР“ і „ЛНР“ пропорційно вищі, ніж втрати власне російської армії, оскільки вони гірше навчені і більшою мірою використовуються російським командуванням як гарматне м'ясо для лобових атак. Той же О. Арестович 28 травня заявив, що втрати „ДНР“ і „ЛНР“, які не враховує український Генштаб, становлять близько 20 тис. людей. На той час втрати власне російської армії як оцінює Генштаб ЗСУ були приблизно в 30 тис. загиблих, але О. Арестович вважав цю оцінку заниженою на 5-7 тис. Навіть якщо прийняти оцінку Генштабу в 30 тис. і відповідно зменшити кількість ймовірних жертв у лавах „ДНР“ і „ЛНР“, вона ста-

новитиме не менше 15 тис., тобто не менше половини від втрат російської армії. Сьогодні втрати військ „ДНР“ і „ЛНР“ можна оцінити у 16 тис. убитих, а загальні втрати російської сторони – у 48 тис. убитих. Але при цьому треба врахувати, що якщо дані про українські безповоротні втрати включають не лише вбитих, а й померлих від ран, а також небойові втрати, то українські оцінки російських втрат включають лише вбитих. За рахунок померлих від ран та небойових втрат російські цифри слід збільшити відсотків на 10 – до 53 тисяч.

У перші 12 днів рівень втрат російської армії (без військ „ДНР“ і „ЛНР“) становив близько 1,000 убитих на день, а надалі впав до 200-300 убитих на день. У перші дні наставала максимальна кількість російських військ, і генерали, намагаючись здійснити блицкриг, гнали вперед солдатів, взагалі не звертаючи уваги на втрати. Але те співвідношення втрат, яке було на Донбасі в 2014-2015 роках, не було досягнуто навіть у перші, найкровопролитніші дні російського вторгнення. Адаже тоді все ж таки наступали не ненавчені добровольці, а війська, які вважалися елітними.

За нинішнього рівня втрат Росія зможе воювати довгі роки, причому навіть без загальної мобілізації, обмежуючись поточними закликами та вербуванням добровольців. Україна може перемогти Росію на полі бою лише за рахунок кращої якості армії та досягнення як мінімум паритету в озброєннях. Якщо перша умова очевидна, то друге цілком залежить від США та інших держав НАТО. І майже всі надії – на США, Великобританію та Польщу. Франція та особливо Німеччина продовжують саботувати постачання України важких озброєнь. При цьому німецькі виробники готові постачати бронетехніку Києву негайно, але не дочекаються дозволу від уряду Олафа Шольца. Німеччина також заблокувала постачання партії далеко не найновіших „Леопардів“ з Іспанії. Ймовірно, за нинішнього складу німецької правлячої коаліції подолати цей саботаж можна лише за рахунок серйозного тиску з боку США.

Але й Америці варто поквалитися з поставками. Досі Україна отримала лише 150 артилерійських установок натовського калібру 155 мм. Для успішного ведення війни і очікуваного контрнаступу треба разів у 10 більше. І це українцям потрібні танки на заміну радянським, які може поставити за нинішніх умов лише Америка. Щоб контрнаступ був успішним, його треба почати не пізніше середини серпня, бо вже в жовтні його доведеться зупинити через бездоріжжя.

Виїзне консульське...

(Закінчення зі стор. 1)

оформлення довіреностей на представництво інтересів чи на вчинення інших нотаріальних дій від імені особи в Україні; оформлення нотаріальних заяв (такі як: заяви до Пенсійного фонду України, заяви-згоди на виїзд неповнолітніх дітей за кордон тощо) прийняття документів для реєстрації дітей, народжених в США, громадянами України.

УВАГА! Прийом під час обслуговування виключно за попереднім записом. Запис здійснюється он-лайн, за посиланням: <https://embassyofukraine.setmore.com>.

Детальніше про підготовку до прийому та перелік документів можна прочитати на нашому веб-сайті: <https://usa.mfa.gov.ua/.../viyizne-konsulskie-obslugovuvannya>

Також наголошуємо, що консульське обслуговування відбуватиметься з урахуванням вимог, пов'язаних з COVID-19.

Газета
української діаспори
СВОБОДА
Видає Український Народний Союз

ВПОДОБАЙТЕ

нас на Фейсбук:

facebook.com/

SVOBODA.news/

У Бережани...

(Закінчення зі стор. 7)

одяг в шафі. Розвалилася стіна і дах, повилітали вікна, все це жахіття відбувалося на її очах. Від о. Ярослава і його парафіян із США ця потерпіла родина отримала значну грошову допомогу, продукти, а її внучка ігри і солодощі. Жінка плакала, що їй принесли такі щедрі подарунки.

Валентина, рятуючись від війни, приїхала в Бережани із Житомирської області. Вона є бабусею і опікункою двох маленьких онуків – сиріт Павлика та Алінки. Також з нею ще прибула її хвора мама старшого віку. Вони розповідають, що дорога була дуже важкою і небезпечною. Від чуйних людей з Америки ця родина також отримала цінну грошову допомогу, іграшки, продукти. Ми допомогли їм гарно провести Великодні свята і подарували всі дари для освячення в кошичках. Ми приходили по кілька разів до цих діточок-

У Бережани надійшла допомога з США. (Фото: Михайло Михайлинин)

Український прапор з дитячими долоньками - подарунок від родини Катерини Михальчук з Києва для благодійників в США.

сиріт, щоб погратися з ними, розвеселити їх і стати справжніми друзями.

Допомогу від о. Ярослава Ковалю і його чудових, жертвних парафіян отримали біженці з Донецької, Миколаївської, Київської, Житомирської, Запорізької, Харківської, Херсонської та інших областей.

Також завдяки підтримці о. Ярослава і благодійників з Америки наша організація „Усмішка дитини“ приєдналася до культурно-масових заходів, які проводив для сотень дітей з родин біженців Відділ освіти, молоді та спорту Бережанської міської ради. На цих заходах діти, які пережили жахіття війни, знайомилися з традиціями нашого краю, малювали картинки для воїнів, мандрували у захоплюючий світ казки і легенд про Бережани, вивчали патріотичні пісні, знайомилися з народними майстрами вишивки, писанкарства, з історією нашого міста, брали участь у майстер-клясах по приготуванню українських пряників. Після кожної зустрічі діти отримували подарунки і пригощалися солодощами. Родина Олени з Києва у знак вдячності подарувала для о. Ярослава і його парафіян український прапор, а її діти намалювали на прапорі свої рученята.

Зворушений допомогою і вдячний був молодий юнак Сергій з Харкова з групою інвалідності на ДЦП. Ми щиро вдячні за материнську любов, доброту і милосердя Марії Джулай, Маргарет Климко, о. Ярославу та всім людям, які своїми жертвами і підтримкою єднаються з Україною у важкий час війни. Також наша подяка полине до чудової людини Лесі Гераймович-Джарговській з Піттсбурга, яка зі своєю родиною, з численними друзями-американцями організувала велику гуманітарну допомогу для України. Новий одяг, медикаменти, харчування для немовлят, миючі засоби отримали діти-сироти, родини біженців, вихованці школи-інтернату, українські воїни, бідні родини.

Також у перші дні війни в Бережанах народилася дитинка в родині біженців Дарії і Дмитра з Харкова. Разом з благодійниками з Америки ми також принесли допомогу маленькому Артемчику і його батькам. Нехай нове життя буде символом миру і нашої перемоги!

Михайло Михайлинин,
голова громадської організації
„Усмішка дитини“
Бережани, Тернопільська область

NEW LONG-TERM ANNUITY RATES

9 YEAR	4.65%*
7 YEAR	4.00%*
5 YEAR	3.50%*

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%
RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG • 800.253.9862

РОДОВІД

Корисні посилання для пошуку предків

Тетяна Яцечко-Блаженко,
історик-генеалог

З кожним роком серед українців по всьому світу все більше набуває популярності вивчення історії роду. Цьому неабияк сприяє оцифрування архівів та їхня відкритість. Саме тому для того, щоб вивчити свою історію роду, інколи це можна зробити, не виходячи з дому і маючи доступ до Інтернету. Проте не кожен бажаючий може відразу зрозуміти з чого почати пошук. Завдяки існуючим Інтернет-джерелам із генеалогії, за кілька років, мені вдалося дослідити історію своїх предків до початку XVIII ст. Тепер хочеться поділитися знайденими посиланнями із іншими українцями, які теж хочуть це зробити.

Про історію та склад родини можуть багато розповісти родинні документи – метричні книги та сповідальні відомості.

Досить велика кількість цих джерел із усієї України знаходиться в Державному архіві Житомирської області (ДАЖО). За посиланням можна побачити перелік фондів, а також вміст цих фондів із оцифрованими справами. Посилання: <https://uk.wikisource.org/wiki/Архів:ДАЖО/Д>.

Якщо хочете відшукати давні документи, то пропонуємо до перегляду колекцію Центрального державного історичного архіву України, який знаходиться у Києві. Тут увагу може привернути фонд № 224, який має назву „Колекція метричних книг“. В цій збірці є метричні книги з України, які датуються 1718-1925 рр. Посилання: https://cdiak.archives.gov.ua/full_files/

Частина документів є в колекціях збірок сусідніх країн. Тут варто виділити Польщу. До прикладу, в Головному архіві давніх актів у Варшаві зберігаються цифрові копії метричних книг православних хра-

мів України. Для того, щоб опрацювати вміст цих фондів, не потрібно їхати до Варшави, а можна скористатися посиланням на польській мові. Для прикладу, це можуть бути документи, де вказана інформація про народження, шлюби та смерть українців у XIX-початку XX ст. Посилання: <http://www.agad.gov.pl/inwentarze/Kprx302.xml>

Для того, щоб краще зрозуміти історію своєї родини, наприклад предків, які були в лавах різних армій, можна скористатися колекцією документів архіву Міжнародного агентства у справах військовополонених. Посилання: <https://grandeguerrre.icrc.org/en/Testimonials>.

Якщо предки були родом із Львівщини, то буде корисно понайти історію своєї родини, наприклад предків, які були в лавах різних армій, можна скористатися колекцією документів архіву Міжнародного агентства у справах військовополонених. Посилання: <https://www.szukajwarchiwach.gov.pl/web/archiwum-panstwowe-w-przemyslu>

Наступне посилання містить велику базу оцифрованих метричних книг, які існували на території України. Документи розташовані на сторінці польської фундації. Для того, щоб отримати вільний доступ, варто ввести свою електронну пошту за посиланням. У добірці є метричні книги Луцько-Житомирської та Кам'янецької дієцезій. Назви населених пунктів подані в алфавітному порядку.

Посилання: <https://www.ekresy.pl/>
В наступних публікаціях продовжимо розповідь про цінні посилання, які будуть корисні для українців, які хочуть відтворити своє дерево роду та більше дізнатись про минуле. Всього таких посилань є кілька десятків. Завдяки пошукам можна дійти до сьомого коліна, а то й далі. Адже варто пам'ятати, що чим більше ми знаємо поколінь, тим більше поважаємо свою історію роду і тим більше відчуваємо підтримку своїх пращурів.

Посилання: <https://www.ekresy.pl/>
В наступних публікаціях продовжимо розповідь про цінні посилання, які будуть корисні для українців, які хочуть відтворити своє дерево роду та більше дізнатись про минуле. Всього таких посилань є кілька десятків. Завдяки пошукам можна дійти до сьомого коліна, а то й далі. Адже варто пам'ятати, що чим більше ми знаємо поколінь, тим більше поважаємо свою історію роду і тим більше відчуваємо підтримку своїх пращурів.

Російська драма...

(Закінчення зі стор. 6)

теж народженої і вихованої в Україні) до Гоголя з листопада 1844 року:

„В Ростопчиноі, при В'яземському, Самарині і Толстому, розговорилися про дух, в якому написані Ваші „Мертві душі“, і Толстой зауважив, що Ви усіх росіян подали в огидному вигляді, тоді як усіх українців зобразили такими, що викликають співчуття, навіть смішні їхні сторони мають щось наївно-приємне; і що у Вас нема жодного хохла такого підлого, як Ноздрьов, і що Коробочка не гидка саме тому, що вона хохлячка. Він, Толстой, бачить навіть мимовільне Ваше небратство в тому, що коли розмовляють двоє росіян-мужиків, і Ви кажете: „два руських мужика“; Толстой і після нього Тютчев, досить розумний чоловік, зауважили, що москвин ніяк би не міг сказати „два руських мужика“. Обидва говорили, що Ваша вся душа хохляцька вилялася в „Тарасі Бульбі“, де Ви з такою любов'ю виставили Тараса, Андрія і Остапа“.

Не простіше сталося і з „Ревізором“. Прем'єру в Олександринському театрі публіка сприйняла як карикатуру на суспільні порядки. Граф Федор Толстой оголосив прилюдно, що Гоголь – „ворог Росії і що треба його в кайданах відіслати в Сибір“. Тим часом п'єса, як її бачив автор, повинна була змусити кожного глядача побачити вади передусім в самому собі, а не в інших.

Доходило до такого, що нібито освічені, витончені в літературі люди, як от Іван Панаєв, домагалися заборонити Гоголеві писати.

Найбільше Гоголь став „пеперек горла“ філософові Василеві Розанову, останньому зі слов'янофілів. Народився він через чотири роки після смерті Гоголя, але до кінця власного життя з усіх сил намагався вивільнитися з-під невідступного чару гоголівського слова. Ось декілька з його антигоголівських тлумачень:

„...Гоголь дав право кожному росіянинові сміятися над Росією...

...Нігілізм немислимий без Гоголя і до Гоголя...

...Диявол раптом розворушив паличкою дно, і з дня здійнялися мутні болотяні бульбашки. Це прийшов Гоголь...“

Розанов за світовідчуттям був епікурейцем, апологетом земних радощів і, отже, ворогом містичної суті Церкви Христової. Тому він не міг зрозуміти Гоголя і бездонну глибину його погляду на життя. Очевидно, словом цього пояснити неможливо. Аж по смертоносній більшовицькій революції, вчиненій на правду „мерт-

вими душами“ Росії, В. Розанов визнав за Гоголем правду: „Я все життя борюся і ненавидів Гоголя, і в 62 роки думаю: „Ти переміг мене, жакхливий хохол!“

„Не руйнівником Росії був Гоголь, а її совістю“, – виснував з антигоголівської полеміки Дмитро Мережковський, виходець з давнього козацького роду Мережків.

Найгострішу критики на адресу Гоголя і майже загальне несприйняття в тодішньому російському суспільстві викликала його книжка „Вибрані місця з переписки з друзями“, пристрасна і глибоко інтимна проповідь Христового Слова, на яку відповів відомим „Листом до Гоголя“ літературний критик Віссаріон Белінський, соціаліст і безбожник за переконаннями. Ні він, ні інші інтелектуальні поводирі тодішньої Росії не надали значення Гоголеву провіщенню великого лиха, що вже було не за горами: „Залишились лічені дні, ще трохи – і гріхами своїх предків і своїми ми відріжемо шлях Росії до спасіння“.

Певна річ, що все коротке – 43 роки! – життя Гоголя в Московії було суцільною драмою. Єдина думка його завжди рятувала – про рідну Україну. Любов до неї передається й читачеві: „Чи знаєте ви українську ніч? Ой, ви не знаєте української ночі!“, або: „Що за чарівний, що за пишній літній день на Україні!“

З листів до Михайла Максимовича: „Жаль мені, що Ви хоруєте. Киньте справді Кацапію та їдьте у Гетьманщину. Я сам думаю це зробити й на другий рік махнути звідси. Дурні ми справді, як добре розміркувати. Задля чого й кому ми жертвуємо всім?“

„...Тепер я взявся за історію нашої єдиної, бідної України. Мені здається, що я напишу її, що я скажу багато такого, чого передо мною не говорили...“

Відомий наш історик літератури Володимир Дорошенко вважає доведеним фактом, що у „Гоголь у вересні 1834 року мав у Парижі, в присутності Міцкевича і Б. Залеського, доповідь „про потребу для України відділитися від Москви“.

Отож Микола Гоголь і тепер, у XXI сторіччі, і скільки світ буде світом, залишається сучасним письменником, хоч і суперечки про його творчість, про загадкове життя і не менш загадкову смерть ніколи не стихнуть.

Дуже характерно, що англомовний індекс „1001 Books You Must Read Before You Die“ вмістив не тільки „Мертві душі“, але й українофантастичну, та від цього не менш психологічну повість „Ніс“. Це можна зрозуміти як визнання Гоголя модерністом – задовго до того, як у світову літературу прийшов Франц Кафка.

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, divorce, wills and probate (New York matters only).

(By Appointment Only)

140 Second Avenue
New York, NY 10003
212-477-3002
zblasnyj@verizon.net

If 212-477-3002 landline busy,
please call 201-247-2413

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

МИХАЙЛО КОЗЮПА

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

MICHAEL KOZIUPA

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

973-723-4387

mkoziupa@outlook.com

СПОМИН

Роман Ференцевич (1930-2021)

23 травня св. п. Роман Ференцевич відзначав би 92 роки з дня народження. До цих уродин він не дожив всього п'ять місяців, заснувши навесні 16 грудня 2021 року у своєму помешканні в Александрії, Вірджинія, поблизу Вашингтону. Також не дожив до нинішнього бруталного вторгнення Росії в ту Україну, яку безмежно любив і долею якої все життя глибоко турбувався.

Роман народився у Львові в 1930 році у свідомій, патріотичній українській родині. Малим хлопцем він був свідком, як його старші сестри були активними в ОУН, за що були переслідувані і сиділи у польських в'язницях – Маруся чотири роки в славнозвісній Березі Картузькій, Мирося три роки у львівських „Бригітках“. Старший брат Юрій-Евген став одним з наймолодших добровольців у новоствореній дивізії „Галичина“. Гостинний родинний дім на Вірменській вулиці, де тато Софрон мав краєцьку майстерню, часто відвідували не раз таємно, нерідко зі схованою зброєю чи забороненою літературою різні політичні діячі та члени націоналістичного руху, включно з Романом Шухевичем.

Виростаючи в такому середовищі, Роман засвоїв поняття відданості в боротьбі за незалежність і самобутність України. Куди б його доля не занесла, він завжди утримував контакт з Україною і знаходив можливості хоч чимось їй прислужитися.

Головні події в житті Р. Ференцевича. У Львові учень Академічної гімназії. Член дитячого хору Оперного театру (співав у виставах опери „Кармен“ і залишився на все життя аматором опери і музики взагалі). Серпень 1944 року – Берлін, примусовий робітник-остарбайтер. Квітень 1945 року – з Берліну до Баварії, п'ять років перебування в таборах переміщених осіб Карльсфельд, Берхтесгаден, Бад Верісгофен, Діллінген. 26 липня 1950 року прибув

до Нью-Йорку на постійне поселення в США. Відразу призваний до війська, у 1951-1953 роках – капрал Армії США під час Корейської війни. У 1955-1973 роках – працівник і згодом керівник друкарні видавництва „Свобода“ Українського народного союзу в Джерзі Ситі, Нью-Джерзі. Від 1974-го до 1995 року диктор, кореспондент, старший редактор Українського відділу „Голосу Америки“ у Вашингтоні. У 1992-1993 роках акредитований кореспондент „Голосу Америки“ в Києві. Багаторазовий спостерігач парламентських і президентських виборів в Україні. Активний учасник Помаранчевої революції на Майдані 2004 року. Бакалавром з англійської літератури Університету св. Петра в Джерзі Ситі. Колишній член хору „Думка“ в Нью-Йорку та пластової ватаги „Бурлаки“. Звичайний член НТШ, довголітній кореспондент у Вашингтоні тижневика „Свобода“.

За даними про життєвий шлях і професійну діяльність Р. Ференцевича криється непересічна індивідуальність і безліч деталей насиченого подіями довгого, активного життя.

Про обсяг зацікавлень Романа свідчить його бібліотека з понад тисячі 1,000 книжок, яку він поповнював новими виданнями аж до смерті. Книжки -українською, англійською, польською і німецькою мовами, а також переклади з латини. Серед них – белетристика, поезія, спогади, історія, зокрема Другої світової війни, багато видань про друкарство, екслібриси, філателію, мистецтво, мову, літературознавство. Частина цієї збірки він переслав до бібліотеки старовинного міста Переяслава на Київщині.

Він був передплатником англійськомовних „The New Yorker“ і „The New York Review of Books“, а також місячника „Критика“, що виходить в Києві. Хоч в старшому віці йому дуже погіршився зір, на його журнальному сто-

лику постійно були сьогоднішня газета, дві-три книжки, відкритий журнал і велике побільшуюче скло.

Характерною рисою Р. Ференцевича була його відданість друзям, а мав він їх багато, в перших роках в нью-йоркських емігрантських колах, у Вашингтоні, а згодом і в Україні. Серед людей, з якими він дружив і яким допомагав, слід згадати письменників Ікера (Івана Керницького) і Миколу Понеділка, громадського діяча д-ра Володимира Душника, добродіїв Омеляна Антоновича і Мар'яна Коця, родину Губських в Києві, цілу плеяду членів Верховної Ради і діячів культури в Україні, з якими він зустрічався і листувався.

Особливе місце в житті Р. Ференцевича мала його дружба з мистецтвознавцем Яковим Гніздовським. Вони познайомились ще коли Роман працював в друкарні УНСоюзу, куди мистець приїздив відбивати свої дереворізи. Це знайомство тривало і поглиблювалося розмовами і зустрічами впродовж років. Наприкінці свого життя Я. Гніздовський призначив Романа співвиконавцем своєї волі. Завдяки заходам Романа, в 2005 році прах мистця був перепохований з колумбаріума у церкві св. Йоана в Нью-Йорку на Личаківській цвинтар у Львові. Його пам'ятник зараз через стежку від величного пам'ятника на гробі Івана Франка. У 2015 році Роману вдалося організувати, у співпраці з Посольством США у Києві, велику виставку праць Я. Гніздовського з нагоди століття його народження у шістьох містах України: Львові, Чернігові, Києві, Полтаві, Дніпропетровську і Черкасах. Для багатьох відвідувачів цієї виставки це була перша нагода познайомитися з творами світової слави українського мистця.

Як кореспондент, редактор і диктор українського відділу „Голосу

Св. п. Роман Ференцевич

Америци“ Р. Ференцевич мав нагоду служити своїм землякам в Україні правдивою інформацією про те, що діється в світі і діаспорі.

В особистому житті Роман був оточений пошаною і любов'ю широкої, розкиненої по всій Америці родини, з вітками в Канаді, Європі і в Україні. Залишив у смутку двох синів з дружинами, п'ятеро внуків, четверо правнуків, 94-літню сестру Олю, і десятеро племінників з родинами. В родині, і навіть поза, він був загальнознаний як „Вуйко Ромко“. Віддані друзі до кінця відвідували Романа і ним опікувалися, усі любили його за його людяність, тонкий гумор, щедрість і великі знання.

Будучи надзвичайно уважливим, щоб нікому не робити клопоту, Роман задалегідь сам запроєктував і замовив свій надгробний камінь. На ньому викарбувано українською мовою: Роман Ференцевич. Друкар. Радіожурналіст. Львів'янин. Так стисло охоплене багатогранне життя цієї виняткової людини.

Вічна йому пам'ять!

Оксана Драган-Кравців
Сестринка

VARSHAVSKY MONUMENTS
1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ
Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

UNION FUNERAL HOME
LYTWIN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

MONUMENTS
Oblast Memorials Co.
PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
Serving NY/NJ/CT Cemeteries
e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
web site: www.oblastmemorials.com
BILIGUAL HOME APPOINTMENTS

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835
Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Онлайн-банкінг за допомогою BillPay

- перевірка балансу
- переказ коштів
- інформація про стан рахунку
- запланувати сплати рахунків

Будь-коли! Будь-де!

Швидко, легко, зручно та безпечно!

Дзвоніть у будь-які наші філії сьогодні і реєструйтесь!

Головний офіс:
Тел:(212) 473-7310

Кергонксон:
Тел:(845) 626-2938

Юніодейл:
Тел:(516) 565-2393

Асторія:
Тел:(718) 626-0506

Лінденгирст:
Тел:(631) 867-5990

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951 року!!!

